

Kwaliteitszorgplan

Directeur: Marja Tijs
Intern Begeleider: Manon Schrijver

INHOUDSOPGAVE

Kwaliteitszorgplan	- 1 -
INHOUDSOPGAVE	- 2 -
HOOFDSTUK 1 INLEIDING	- 3 -
1.1 Verantwoording kwaliteitszorg	- 3 -
1.2 Uitgangspunten kwaliteitszorg	- 3 -
HOOFDSTUK 2 KWALITEITSTRUCTUUR	- 4 -
Ad 1. Opstellen van doelen en normen.....	- 4 -
Ad 2. Meten en beoordelen van de doelen.....	- 6 -
Ad 3. Prioriteiten stellen t.a.v. verbeteracties.....	- 7 -
Ad 4. Opstellen plan van aanpak	- 8 -
Ad 5. Uitvoer plan van aanpak	- 9 -
Ad 6. Evaluatie	- 9 -
HOOFDSTUK 3 ONDERSTEUNINGSSTRUCTUUR	- 10 -
3.1 Model Zorgstructuur	- 10 -
3.2 Ondersteuningscyclus	- 11 -
3.3 Leerlingvolgsysteem	- 12 -
HOOFDSTUK 4 INVULLING ONDERSTEUNING.....	- 13 -
4.1 Definitie ondersteuning en onderwijsbehoefte.....	- 13 -
4.2 Leerroute 1 (R1).....	- 13 -
4.3 Leerroute 2 (R2).....	- 15 -
4.4 Leerroute 3 (R3).....	- 16 -
HOOFDSTUK 5 MEERJARENPLANNING (totaalplanning kwaliteitszorg)	- 1 -
Kubus	- 1 -
Sint Nicolaas	- 3 -
Bijlage 1.....	- 1 -
Bijlage 2. Aanvulling school ondersteuningsprofiel Sint Nicolaas (SOP).....	- 6 -
▪ Beschrijving leerling populatie t.a.v. ondersteuning.....	- 6 -
▪ Professionalisering	- 7 -
▪ Grenzen aan de ondersteuning	- 8 -
▪ Aspecten met betrekking tot de grenzen van de ondersteuning	- 10 -
▪ Passend onderwijs	- 11 -
Bijlage 3. Aanvulling school ondersteuningsprofiel de Kubus	- 12 -
▪ Beschrijving leerling populatie t.a.v. ondersteuning.....	- 12 -
▪ Professionalisering:	- 13 -
▪ Grenzen aan de ondersteuning	- 14 -
▪ Aspecten met betrekking tot de grenzen van de ondersteuning	- 16 -
▪ Passend onderwijs	- 17 -

HOOFDSTUK 1 INLEIDING

1.1 Verantwoording kwaliteitszorg

Het kwaliteitszorgplan is onderdeel van ons schoolplan waarin, op basis van onze missie en visie, beschreven is hoe op De Kubus en Sint Nicolaas vorm wordt gegeven aan kwaliteitszorg. Dat wil zeggen: hoe garanderen we dat op beide scholen kwalitatief goed onderwijs gegeven wordt waarin tegemoetgekomen wordt aan de onderwijsbehoeften van onze leerlingen, hoe houden we de vinger aan de pols, hoe verbeteren we ons onderwijs als dat nodig is en wanneer zijn wij tevreden?

In het kort betekent dit:

1. We hebben bepaald wat onze doelen zijn op leerling-, groeps- en schoolniveau, we meten en analyseren, borgen of verbeteren op basis daarvan planmatig en cyclisch het onderwijs.
2. We kennen een professionele kwaliteitscultuur en functioneren transparant en integer.
3. We leggen intern en extern toegankelijk en betrouwbaar verantwoording af over doelen en resultaten en voeren daarover actief een dialoog.
4. Wij zijn ambitieus in onze doelstellingen.

1.2 Uitgangspunten kwaliteitszorg

- De leraar maakt het verschil. Daarom besteden wij veel aandacht aan de professionele cultuur, groepsbezoeken, collegiale consultatie, groepsbesprekingen, scholing e.d. Zie ook het integraal personeelsbeleid van Catent.
- Wij zijn van mening dat een leerling pas tot leren kan komen als het goed in zijn/ haar vel zit. Daarom is het sociaal-emotioneel welbevinden een duidelijk onderdeel van ons kwaliteitszorgbeleid.
- Ieder kind ontwikkelt zich in zijn/ haar eigen tempo. Wij zien het als onze verantwoordelijkheid om bij ieder kind zorg te dragen voor een ononderbroken ontwikkeling. Dit betekent voor ons dat wij inzicht hebben in de kenmerken van onze leerlingpopulatie en wij stemmen ons aanbod hier op af.
- De afstemming op de onderwijsbehoefte van een kind is de verantwoordelijkheid van de hele school en alle leraren. De groepsleraar is eindverantwoordelijk en draagt zorg voor de verslaglegging bij de leerlingen.
- De kwaliteit van ons onderwijs wordt bepaald door wat we bij leerlingen bereiken, zowel cognitief als wat betreft andere ontwikkelingsgebieden zoals de sociaal- emotionele ontwikkeling. Wij leggen vast welke resultaten wij willen behalen op individueel-, groeps- en schoolniveau. Op basis van de uitkomsten geven wij richting aan schoolontwikkeling.
- Leerlingen volgen de didactische leerlijnen van de in onze school gebruikte methodes of zoals beschreven in de specifieke BAS-documenten.
- Ouders worden altijd geïnformeerd en betrokken bij de schoolontwikkeling en het afstemmen op de onderwijsbehoeften van de leerling.
- Wij streven er naar de leerling met een speciale onderwijsbehoefte onderwijs aan te bieden dat past bij het ontwikkelingsperspectief.
- We rapporteren aan belanghebbenden (inspectie, bevoegd gezag, MR en ouders).
- Het meerjarenbeleidsplan van stichting Catent en het zorgplan van Catent Zwolle is uitgangspunt van onze gezamenlijke zorgstructuur en richtlijn voor ons kwaliteitszorgplan.

HOOFDSTUK 2 KWALITEITSTRUCTUUR

Voor alle aspecten en op alle niveaus doorlopen we regelmatig en systematisch de "plan-do-check-act" cyclus van kwaliteitszorg (binnen de leerlingenzorg ook wel HGW genoemd):

1. Opstellen van doelen en normen: wat streven we na voor individuele leerlingen, voor groepen, voor de hele school, wat verwachten we van een leraar. En wat verwacht een leerling of een leraar van zichzelf?
2. Meten en beoordelen van de doelen: bij leerlingen meten we bijvoorbeeld op basis van (dagelijkse) observaties, (niet) methodegebonden toetsen, bij leraren bijvoorbeeld d.m.v. observaties en zelfreflectie. Na het meten (signaleren) analyseren we de gegevens: hebben we de doelen bereikt, hoe zijn deze resultaten tot stand gekomen, wat ligt daarachter, wat heeft (niet) gewerkt?
3. Prioriteiten stellen t.a.v. verbeteracties.
4. Opstellen plan van aanpak: dat kan een bijstelling van de dagelijkse planning in de groep zijn, een ontwikkelingsperspectief, het POP van een leraar, een jaarplan of het schoolplan, afhankelijk van het niveau waarop een verbetering moet plaatsvinden.
5. Uitvoer plan van aanpak
6. Evaluatie en daarna terug naar 1, eventueel bijstellen van een doel op leerling-, leraar-, groeps- of schoolniveau.

Deze cyclus kan klein en kort zijn bijvoorbeeld dagelijks of wekelijks in een groep, of iets langer, bijvoorbeeld bij een leerling met een ontwikkelingsperspectief, of nog langer als het gaat over schoolverbeteringsactiviteiten zoals het invoeren van een nieuwe methode voor rekenen.

Hieronder wordt iedere fase op de verschillende niveaus toegelicht. In hoofdstuk 3 en 4 wordt de cyclus op het niveau van de individuele leerling nog in meer detail uitgewerkt.

Ad 1. Opstellen van doelen en normen.

Streefdoelen geven aan welke kwaliteit we als school willen leveren (normen die we willen behalen). Het kan gaan om kwaliteit die we al leveren, maar ook om kwaliteit die we graag zouden willen leveren, maar nog niet en/of slechts ten dele leveren. Streefdoelen kunnen op schoolniveau, groepsniveau, leerlingniveau en ook op leraarniveau opgesteld zijn. Voor leraren gaat het om competenties waarvan is vastgesteld dat zij belangrijk zijn voor het behalen van de gewenste resultaten bij leerlingen. Op deze manier hebben we kwaliteitszorg en IPB met elkaar verbonden c.q. geïntegreerd.

Op leerlingniveau betekent dit concreet:

- Wij werken volgens het principe van handelingsgericht werken. Hierbij maken we gebruik van analyseformulieren, didactisch overzichten en een weekplanning waarin we de zorg structureel wegzetten en evalueren. Binnen het handelingsgericht werken is de onderverdeling gemaakt in gemiddeld, onder gemiddeld en boven gemiddelde groep. Daarnaast is er ruimte voor leerlingen met een eigen leerlijn. De (streef) doelen voor elke groep (in ons geval voor elke leerling) staan beschreven in de didactisch overzichten en de OPP's of er wordt verwezen naar de methodedoelen. De verdere uitwerking hiervan staat beschreven in het hoofdstuk invulling ondersteuning. De leerlingrapportage van Leerling in Beeld is uitgangspunt voor het gesprek met de leerling en ouders.

Op leraarniveau betekent dit concreet:

- Wij hebben samen met het team ons `Praktijkboekje` samengesteld. In dit document staat beschreven wat een leraar binnen ons onderwijsteam minimaal moet kennen en kunnen. Het praktijkboekje wordt meegenomen bij groepsbezoeken en wordt besproken in functioneringsgesprekken.

- In het professioneel statuut beschrijven wij de verantwoordelijkheden en zeggenschap van leraren op de St. Nicolaas en de Kubus.
- In ontwikkel/voortgangs- en beoordelingsgesprekken geven leraren aan waar zij zich (verder) in willen ontwikkelen. Van deze gesprekken wordt een verslag gemaakt.
- De schoolleider is verantwoordelijk voor de scholing van het team gericht op schoolontwikkeling. Leraren zijn verantwoordelijk voor de eigen ontwikkeling en leggen hierover verantwoording af aan de leidinggevende.

Op groepsniveau betekent dit concreet:

- 80% van de leerlingen behaalt de gestelde streefdoelen (zie didactisch overzicht). Directie moet de leraren blijven uitdagen om ambitieuze doelen op te stellen.
- Bij elke vraag van de WMK veiligheid leerlingen scoren we een 3 of hoger.
- Gezien de verschillen in de leerling populatie (beschreven in het BAS document leerling populatie en de vertaling in het SOP per school) hebben we aparte groepsnormen cito leerlingvolgsysteem opgesteld voor beide scholen. N.b. deze verschillen worden wel steeds kleiner, dus mogelijk in de toekomst wordt dit 1 tabel voor beide scholen. (bron: HCO tabellen tussenopbrengsten cito LVS groepsniveau)

Kubus	1	2	3	4	5	6	7	8
Spelling			M3 vs 164(I) E3 vs 215(I)	M4 vs 278(I) E4 vs 303(I)	M5 vs 315(I) E5 vs 330(I)	M6 vs 335(I) E6 vs 355(I)	M7 vs 370(I) E7 371(I)	M8 vs 375 (I)
Spelling WW HCO leerlingniveau							M7 vs 139(LII) E7 vs 150(HII)	M8 vs 161 (HII)
Begrijpend lezen 3.0				E4 vs 144(II)	M5 vs 160(II) E5 vs 165(II)	M6 vs 180(II) E6 vs 185(II)	M7 vs 195(II) E7 vs 200(II)	M8 vs 212 (II)
Rekenen			M3 vs 117(HIII) E3 vs 148(II)	M4 vs 170(HII) E4 vs 189(HII)	M5 vs 210(I) E5 vs 221(I)	M6 vs 235(I) E6 vs 248(I)	M7 vs 260(I) E7 vs 268(I)	M8 vs 281(I)
Technisch lezen	97% heeft AVI Plus behaald bij het verlaten van de basisschool aan het eind van groep 8. De overige 3% heeft minimaal AVI E6 behaald.							
Op schoolniveau Schoolweging 30,3	We hebben ons als doel gesteld dat 50% van de leerlingen in groep 6 de E toetsen op- of boven 1F niveau scoren. Eind groep 7 heeft 85% van de leerlingen bij de E toets 1 F behaald en 30% 1S/2F. Eind groep 8 heeft 98% van de leerlingen bij de Cito eindtoets 1F behaald en 60% scoort op- of boven 1S en 2F niveau. Meer specifiek betekent dit voor ons voor lezen 100% 1F en 75% 2F; voor taalverzorging 100% 1F en 50% 2F; en voor rekenen 95% 1F en 50% 2F.							

St. Nicolaas	1	2	3	4	5	6	7	8
Spelling			M3 vs 174(I)) E3 vs 215(I)	M4 vs 250(I) E4 vs 277(LI)	M5 vs 315(I) E5 vs 324(I)	M6 vs 328(I) E6 vs 343(LI)	M7 vs 360(II) E7 vs 367(LI)	M8 vs 373 (HII)
Spelling WW HCO leerlingniveau							M7 vs 160(I) E7 vs 162 (I)	M8 vs 165 (I)
Begrijpend lezen 3.0				E4 vs 143(II)	M5 vs 160(II) E5 vs 165(II)	M6 vs 180(II) E6 vs 185(II)	M7 vs 196(II) E7 vs 200(II)	M8 vs 212 (II)

Rekenen			M3 vs 128(I) E3 vs 150(I)	M4 vs 180(I) E4 vs 190(I)	M5 vs 217(I) E5 vs 227(I)	M6 vs 233(II) E6 vs 247(II)	M7 vs 256(II) E7 vs 265(II)	M8 vs 279(HII)
Technisch lezen	92% heeft AVI Plus behaald bij het verlaten van de basisschool aan het eind van groep 8. De overige 8% heeft minimaal AVI E6 behaald.							
Op schoolniveau Schoolweging 28,8	We hebben ons als doel gesteld dat 50% van de leerlingen in groep 6 de E toetsen op- of boven 1F niveau scoren. Eind groep 7 heeft 85% van de leerlingen bij de E toets 1 F behaald en 30% 1S/2F. Eind groep 8 heeft 98% van de leerlingen bij de Cito eindtoets 1F behaald en 60% scoort op- of boven 1S en 2F niveau. Meer specifiek betekent dit voor ons voor lezen 100% 1F en 75% 2F; voor taalverzorging 100% 1F en 63% 2F; en voor rekenen 93% 1F en 63% 2F.							

Op schoolniveau betekent dit concreet:

- Leerlingen, leraren en ouders voelen zich veilig bij ons op school.
- We hebben de eindopbrengsten die we nastreven voor beide scholen boven de gestelde signaleringswaarde gezet (Kubus 2F/1S 47,3%, Sint Nicolaas 2f/1S 50,6%), omdat wij in woord en daad laten zien dat wij goed onderwijs geven en streven naar uitstekend onderwijs. Wij monitoren jaarlijks of wij aan onze gestelde norm voldoen.
- In onze BAS-documenten beschrijven we onze werkwijze ten aanzien van ons didactisch- en pedagogisch handelen met onze doelen en ambities.
- Ons schoolplan en jaarplannen geven weer aan welke doelen wij werken. Deze sluiten aan bij de visie en missie van de school en bij het strategisch beleidsplan van Catent. In het jaarverslag schrijven wij de verantwoording.
- Wij hebben goed nagedacht over welke doelen wij kunnen en willen nastreven. We zijn ambitieus en hebben daarom ambitieuze doelen gesteld. Op 14 februari 2020 zijn deze doelen met beide teams vastgesteld. In 2023 bekijken we deze doelen opnieuw.

Ad 2. Meten en beoordelen van de doelen

Bij het meten en beoordelen van de opbrengsten vallen er zaken op. Dit is het signaleren. Analyse gaat verder. Daarbij kijk je waar het aan ligt dat het niet of boven verwachting gaat. Hier kunnen verschillende factoren invloed op hebben. Het analyseformulier van High Five (zie bijlage 1.) helpt bij de analyse. Waar kun je zoal aan denken bij de analyse: was mijn aanbod goed, hoe waren de condities tijdens de afname, speelden er kindfactoren mee etc.

Om opbrengsten van leerlingen goed te meten en beoordelen hanteren wij:

- Observaties en dagelijkse waarnemingen.
- Cito LVS (Leerling in beeld)- en methode gebonden toetsen.
- Systematisch controle op werk van leerlingen.
- Een goede registratie en administratie in Parnassys en de registratiemap.
Afgesproken is dat er na elke toets (LVS en methode gebonden) een groepsuitdraai van de toetsite met de scores in de registratiemap komt. Op deze uitdraai wordt antwoord gegeven op in ieder geval de volgende (High Five) vragen:
  - Wat zie ik?
  - Wat zijn verklaringen voor wat ik zie?
  - Wat ga ik nu doen?
- De informatie die verkregen wordt uit observaties, toetsen (methode en cito) worden verwerkt in het didactisch overzicht. De uit te voeren zorg op de verschillende niveaus wordt weggezet in de zorgkolom van de weekplanning.
- Vragenlijst WMK veiligheid.
- Zien! op de Kubus en St. Nicolaas.
- KIJK! (gr 1-2) op de Kubus en de St. Nicolaas.
- KIVA op St. Nicolaas.
- Waar nodig een aanvullend kindgesprek.
- Een goede communicatie met ouders en met de leerlingen.

- 3 x per jaar vindt er een groepsbespreking plaats.
- Leerlingbesprekingen indien wenselijk.
- Trendanalyses van analyse bovengenoemde opbrengsten.

Om de professionele ontwikkeling van leraren en het team goed te kunnen meten en beoordelen:

- Omdat goede analyses belangrijk zijn voor de ontwikkeling van leerlingen, de ontwikkeling van de leraar en de schoolontwikkeling moeten de leraren binnen ons onderwijsteam weten wat goed analyseren inhoudt en de analyses volgens de afspraken uitvoeren. Zelfreflectie van de leraar wordt ook besproken tijdens de groepsbesprekingen. Het is de taak van de directie (directeur en intern-begeleider) om het analyseren te faciliteren, te controleren en waar nodig bij te sturen.
- 1x in het jaar besteden wij tijdens een studiedag binnen het onderwijsteam aandacht aan het interpreteren en analyseren van de opbrengsten. Samen bespreken we wat we zien op individueel-, groeps- en schoolniveau.
- 2x in het jaar faciliteren wij collegiale consultatie. Samen met het team wordt een speerpunt vastgesteld. Er worden korte verslagen voor elkaar gemaakt voor in het personeelsdossier.
- Minimaal 2x in het jaar vinden er groepsbezoeken plaats. Dit wordt gedaan door de intern-begeleider (vanaf nu IB-er genoemd) en door de directeur. Hierbij is het Praktijkboekje de kijkwijzer. Verslag?
- De directie komt regelmatig op flietsbezoek. Hiervan wordt een korte notitie gemaakt in het logboek van de directeur. De inhoud wordt desgewenst gedeeld met het personeelslid.
- Jaarlijks geven collega's aan of ze gebruik willen maken van een beeldcoachtraject. De leraren zijn eigenaar van dit traject.
- We volgen de cyclus van ontwikkel- en beoordelingsgesprekken vastgesteld in het integraal personeelsbeleid van Catent.

Om de schoolontwikkeling te kunnen meten en beoordelen:

- BAS-documenten worden volgens planning geborgd. We vragen ons m.b.v. de analyses af of we (nog) de juiste dingen doen.
- Daarnaast maken 2x per jaar een trendanalyse bij de Cito lvs opbrengsten waarbij we ons de volgende vragen stellen; Wat zie ik, wat zijn verklaringen voor wat ik zie en wat zijn mogelijke vervolgacties.
- We nemen jaarlijks de vragenlijst veiligheid bij leerlingen af en 1x in de 2 jaar de vragenlijst veiligheid ouders en de vragenlijst veiligheid leraren. Op basis van de uitkomsten beschrijven wij vervolgacties en ambities.

Ad 3. Prioriteiten stellen t.a.v. verbeteracties

Doordat iedereen dezelfde vragen stelt is mogelijk om een trend op didactisch- en/ of pedagogisch gebied te herkennen. Vanuit de resultaten analyses, trendanalyses en de analyses van vragenlijsten en BAS-documenten wordt er gekeken welke vervolgacties en/ of ambities invloed hebben op elkaar, waar prioriteiten gelegd moeten worden en/ of waar verbindingen gelegd kunnen worden.

Prioriteiten stellen is antwoord geven op de vraag; wat ga ik nu doen?

Op leerling- en groepsniveau betekent dit dat er keuzes gemaakt worden (in overleg met de IB-er) welke hulpvragen prioriteit hebben in de klas en voor de individuele leerling.

Op schoolniveau worden in de planning vergadering besprekpunten en korte evaluaties bijgehouden. Hierdoor is snel te zien welke aandachtspunten prioriteit hebben. De MR heeft een rol in de advisering bij het bepalen van prioriteiten. Hierbij valt te denken aan het bespreken van de WMK vragenlijsten en het meedenken over het SOP en het (school)jaarplan.

Ad 4. Opstellen plan van aanpak

Op basis van de bevindingen wordt een plan opgesteld.

Op leerlingniveau:

- Een plan van aanpak en/ of een ontwikkelingsperspectief (zie hoofdstuk 3 en 4 voor verdere uitwerking).
- We volgen het dyslexieprotocol voor de risicoleerlingen t.a.v. dyslexie. In groep 2 vindt de eerste screening plaats. Dan kan er een plan van aanpak opgesteld worden met daarin de voorschotbenadering, het gebruik van het leesinterventieprogramma Bouw! en eventuele adviezen van externen en de methode.
- Vanaf groep 6 beginnen wij met procedure van de begeleiding van leerlingen naar een goede plek in het voortgezet onderwijs. Zie ook ons PO-VO beleid.

Op groepsniveau:

- Een didactisch overzicht en structureel wegzetten en evalueren van de ondersteuning in de weekplanning (zie hoofdstuk 3 en 4 voor verdere uitwerking).

Op leraarniveau:

- In BAS-documenten wordt een onderscheid gemaakt tussen schoolkwaliteiten en leraarkwaliteiten. Leraren kunnen zelf op grond van de opgestelde kwaliteitsdocumenten ontwikkelpunten aangegeven. Dit betekent dat - ook al zijn er voor de school t.a.v. een bepaald kwaliteitsaspect geen (school)ontwikkelpunten - er toch door een aantal individuele leraren in de vorm van cursussen/ scholing/ (beeld)coaching aan het kwaliteitsaspect gewerkt kan worden.
- Ontwikkelpunten zijn een vast onderdeel bij ontwikkelgesprekken, beoordelingsgesprekken en nabesprekingen van klasbezoeken en flitsbezoeken. Leraren maken zelf een verslag van ontwikkel-/ beoordelingsgesprekken waarbij het plannen van de eigen ontwikkeling een vast onderdeel is. Leraren zijn zelf verantwoordelijk voor het opstellen, bijstellen en evalueren van het POP.

Op schoolniveau:

- Aan het eind van het schooljaar wordt er gekeken naar alle aspecten en worden opnieuw prioriteiten gesteld t.b.v. het op te stellen schooljaarplan. M.a.w.: op ieder kwaliteitsdocument staat wel iets dat de hoogste prioriteit heeft, maar dat hoeft niet te betekenen dat dit verbeterpunt ook meteen opgenomen wordt in het jaarlijks op te stellen schooljaarplan. In het totaal aan verbeterpunten kan het immers een lagere prioriteit hebben. Hierbij wordt rekening gehouden met de lopende ontwikkelingen en de beleidsvoornemens die in het schoolplan staan.
- Jaarlijks stellen wij een planning op. Een jaarkalender, een toetskalender en een jaarplan afgeleid van het schoolplan. We concretiseren deze planning in de planning vergadering.
- In het schooljaarplan leggen wij vast op welke wijze wij de geplande, meest omvangrijke verbeteractiviteiten willen realiseren. Kleine verbeteractiviteiten beschrijven wij bij de ambities in onze BAS-documenten. In het schooljaarplan beschrijven wij:
  - het deelgebied van het verbetertraject (onderwijskundig beleid, personeelsbeleid, kwaliteitszorg e.d)
  - het beoogde doel van het verbetertraject, opgedeeld in kleine, concrete doelen;
  - financiering van verbetertrajecten;
  - aspecten van de uitvoering (teambijeenkomsten, collegiale consultatie, nascholing, etc.);
  - tijdpad;
  - borgingssystematiek;
  - wijze van evalueren.

- We hebben een totaalplanning opgesteld (zie hoofdstuk 5) waarin o.a. het werken met de kwaliteitsaspecten is ondergebracht. Andere aspecten die ook relevant zijn in het kader van onze kwaliteitszorg zijn ook in deze planning opgenomen, zoals:
  - de afname van verschillende vragenlijsten/enquêtes
  - het voeren van verschillende gesprekken
  - het opstellen van bepaalde schooldocumenten

Ad 5. Uitvoer plan van aanpak

De kwaliteitszorg wordt aangestuurd door de directeur en IB-er en afhankelijk van het kwaliteitsobject worden de diverse geledingen betrokken bij de kwaliteitszorg.

Op leerling- en groepsniveau betekent dit concreet: acties en ondersteuningsmomenten die uit het didactisch overzicht, toetsanalyses en observaties voortvloeien zijn zichtbaar weggezet in de weekplanning in de groepsmap. De IB-er controleert regelmatig de uitwerking, uitvoer en de voortgang.

Op leraarniveau betekent dit concreet: De leraren zijn verantwoordelijk voor de uitvoering en het monitoren van ondersteuning en OPP's (ism IB). Daarnaast zijn leraren verantwoordelijk voor de eigen ontwikkeling. Zij zijn pro-actief bij het ondernemen van actie om het eigen handelen (gericht op het verbeteren van resultaten bij leerlingen) continu te verbeteren. Zij betrekken de directeur bij hun zelfreflectie tijdens het leerproces.

Op schoolniveau betekent dit concreet: De directeur is verantwoordelijk voor de uitvoering en het monitoren van het school(jaar)plan en beleidsplannen met daaraan gekoppeld de professionalisering van de leraren en/of het team en de schoolontwikkeling.

Ad 6. Evaluatie

In de totaalplanning staat aangegeven wanneer een kwaliteitsaspect geëvalueerd wordt. Dit kan per aspect verschillen. De didactisch overzichten worden bijvoorbeeld 2 keer per jaar geëvalueerd en sommige beleidsdocumenten 1x in de 2 jaar. Ieder beleidsdocument/ aspect wordt minimaal eens in de 4 jaar geëvalueerd. Bij het evalueren worden naar een aantal zaken gekeken:

1. Werkt de aanpak zoals die is beschreven?
2. Kloppen de destijds opgestelde normen en doelen nog steeds? Dit wil zeggen:
  - Zien we verbetering?
  - Is het doel en de aanpak duidelijk genoeg of moet deze beter omschreven worden, c.q. aangescherpt worden?
3. Klopt de score/norm nog?
4. Is het aspect afgerond?
5. Kunnen er nieuwe aanvullende normen en doelen opgesteld worden en zo ja hoe scoren we die?

We houden aanpassingen in beleidsdocumenten bij, zodat we ten allen tijde het verschil kunnen zien tussen waar we stonden en waar we nu staan. Onze verbeteracties weergegeven in het school(jaar)plan worden ook geëvalueerd. Deze evaluatie wordt beschreven in de jaarverslagen. De evaluaties van de beleidsdocumenten, de WMK-kaarten en de evaluatie van het schooljaarplan vormen een belangrijke basis voor het nieuw op te stellen schooljaarplan en later het nieuwe schoolplan.

Verslaglegging:

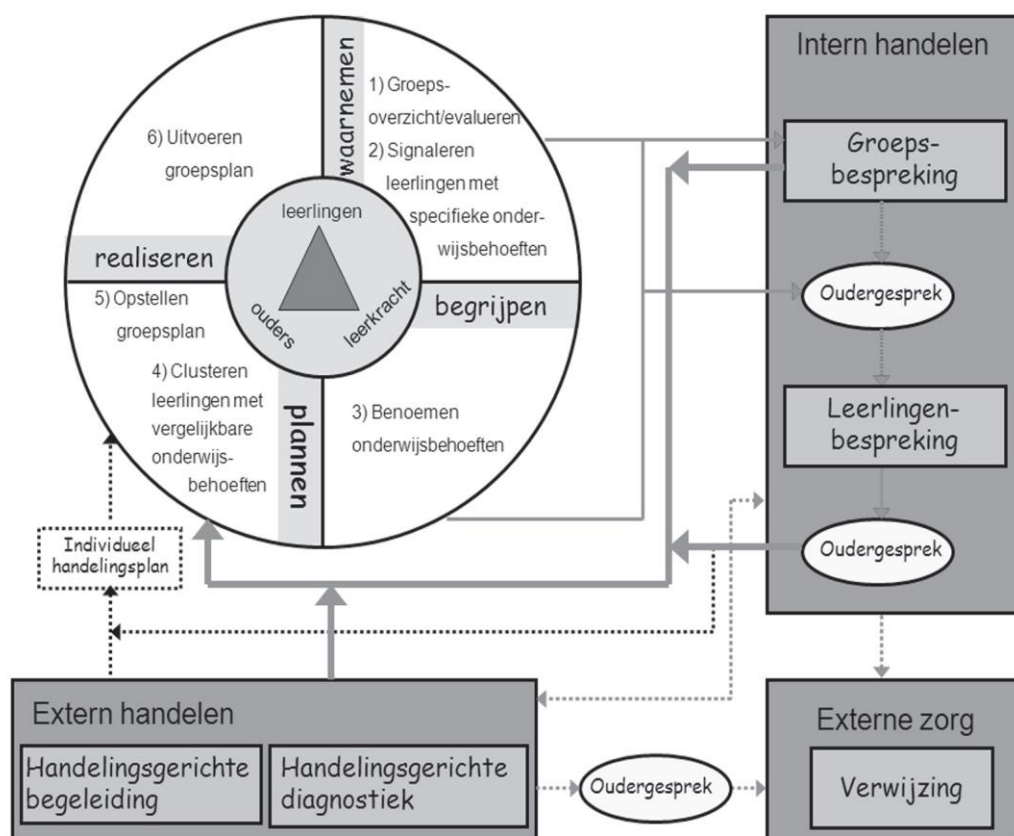
1. De kwaliteitsgegevens zijn toegankelijk voor de doelgroep (leraren, ouders, bestuur, etc.).
2. De school verantwoordt zich naar de doelgroep over de geplande verbeteractiviteiten.

- De school geeft o.a. in de schoolgids aan wat er gerealiseerd is en wat de beleidsvoornemens zijn.

HOOFDSTUK 3 ONDERSTEUNINGSSTRUCTUUR

De Kubus en de St. Nicolaas werken volgens het OnderwijsAnders concept. In het kort betekent dit een effectieve inzet van mensen en middelen. Op het gebied van de ondersteuning krijgt dit invulling door het samenstellen van instructiegroepen op het gebied van rekenen, spelling, technisch lezen en begrijpend lezen. Op basis van de individuele opbrengsten en streefscores (zie didactisch overzicht) worden kinderen ingedeeld op instructieniveau. Dit houdt in dat we op school samen verantwoordelijk zijn voor instructie en dat we groepsdoorbroken werken. Binnen de instructieniveaus differentiëren wij.

3.1 Model Zorgstructuur

De centrale persoon is de leraar die op basis van professioneel handelen de leerling in zijn/haar ontwikkeling maximale mogelijkheden biedt. De pedagogische relatie is voor de leraar de basis van al het handelen.

De leraar (school) heeft de plicht om de ouders altijd te informeren en te adviseren over de te nemen stappen van zorg. Ouders worden gezien als educatief partner. De leerling is mede-eigenaar van de eigen ontwikkeling. Er worden ouder-kind-leraargesprekken gevoerd waarbij alle betrokken personen samen de voortgang van de leerling bespreken.

3.2 Ondersteuningscyclus

Didactisch overzicht

De informatie die verkregen wordt uit observaties, toetsen (methode en cito) worden verwerkt in het didactisch overzicht.

- 2x per jaar worden de didactisch overzichten aangepast: na beide toets periodes. Ze worden per jaargroep als groepsbestand bij de groep in Parnassys gehangen.
- Naar aanleiding van de analyse wordt een indeling gemaakt van de verschillende aanpakken. Hierbij wordt niet alleen de cito meegenomen maar ook de observaties, methodetoetsen en de kindfactoren.
- Er wordt een geschat gemiddelde genomen van de methodetoetsen en dit wordt genoteerd.
- Bij de citoscores wordt de huidige score genoteerd en een streefscore: wat verwachten we dat deze leerling bij het volgende toetsmoment gaat halen. Dit kan in de lijn zijn van wat hij nu scoort (bijv. het blijft een hoge II) of het kan hoger of lager bijgesteld worden. Indien deze bijstelling plaatsvindt is de verklaring hiervoor te vinden in de toetsanalyse. Bijvoorbeeld het kind zat niet lekker in zijn vel maar verwachting is nu dat dit beter gaat en de prestaties daarom ook. Of er komt de komende periode gerichte hulp waardoor de prestaties omhoog zullen gaan etc.
- Voor het bepalen van de streefscores gebruiken we de 'Tabellen tussenopbrengsten Cito LOVS'. Deze zijn ook te vinden op Sharepoint en worden door de IB-er actueel gehouden. (In Parnassys gebruiken ze de term schaalscore ipv vaardigheidsscore. We noteren de streefscore in een I-V score met de vaardigheidsscore erbij. Indien het een hoge score is noteren we een H en een lage score een L. Dus een HII betekent een hoge II score.)
- Bij de specifieke kindkenmerken noteren we alleen gegevens als dit ook invloed/consequenties heeft op je onderwijs. Geen onnodige informatie. Daarnaast wordt hier genoteerd of er een interventie plaatsvindt (ralfi/connect/levelwerk) met de frequentie waarin het wordt uitgevoerd.
- Indien er privacygevoelige informatie is dan vinken we 'zie dossier' aan.

Wij werken niet met groepsplannen. Uit de analyses en het didactisch overzicht komt naar voren welke kinderen voor welk vakgebied extra ondersteuning nodig hebben (aan de bovenkant of aan de onderkant). Deze ondersteuning wordt concreet weggezet in de ondersteuningskolom van de weekplanning. Hierin wordt ook dagelijks een korte evaluatie van de uitvoer genoteerd.

Voor rekenen werken we met de methode Pluspunt. Om de rekenontwikkeling en mogelijke hiaten van de leerlingen inzichtelijk te maken, maken we gebruik van het blokvoorbereidingsformulier en/of observatieformulier. Dit formulier wordt in de groepsmap bewaard. Zie voor meer informatie ons BAS document rekenen.

Groepsbesprekingen en leerlingbesprekingen

3 keer per schooljaar voert de IB-er een groepsbespreking met de leraren van alle groepen. Indien mogelijk sluit de schoolleider hier bij aan. We bespreken het pedagogisch klimaat, de sociaal emotionele ontwikkeling en de opbrengsten. In november bespreken we nadrukkelijk hoe de periode van groepsvorming is verlopen en waar de leraren binnen de groepen tegenaan lopen. Vragen die we altijd stellen zijn; Zijn de gestelde doelen behaald? Wat vertellen de observaties over het welbevinden en betrokkenheid van leerlingen. Wat halen we uit de analyses?

Indien er tijdens de groepsbespreking geconstateerd wordt dat de onderwijsbehoeften van een leerling verder in kaart gebracht moet worden, wordt er een afspraak gemaakt voor een leerlingbespreking. Hierbij kan de IB-er ook een observatie in de groep doen indien daar een specifieke hulpvraag van de leraar ligt. Tevens kan een consultatie met een interne (expertiseteam) of externe deskundige georganiseerd worden door de IB-er.

Trendanalyse

De leraren analyseren de opbrengsten op leerling- en groepsniveau middels het analyseformulier/didactisch overzicht, blokvoorbereidingsformulier en weekplanning.

De IB-er maakt naar aanleiding van de toetsperiodes in januari en mei een trendanalyse (=kijkend naar de afgelopen 3 jaren) op schoolniveau. Hiervoor worden de overzichten uit Parnassys/Ultimview gebruikt. Voor De Kubus en St. Nicolaas zijn schoolnormen opgesteld. Dit zijn groepsgemiddelden per vakgebied, opgesteld door het team en directie. Deze geven onze verwachtingen bij de leerlingpopulatie weer. Bij het maken van de trendanalyse wordt bekeken of alle groepen deze schoolnormen behalen. Indien de trendanalyse aanleiding geeft tot een nadere analyse wordt dit besproken met directie en middels een plan van aanpak beschreven. Afhankelijk van het niveau waarop het plan van aanpak is opgesteld wordt dit met het team gedeeld. De leraar bepaalt zelf of het plan van aanpak op leraarniveau met het team wordt gedeeld. We hanteren hierbij de 3 analysevragen die voortkomen uit het analyseformulier van High Five: Wat zie ik, Wat zijn verklaringen voor wat ik zie, Wat ga ik nu doen?

We doen dit ook bij de (aanloop naar) de eindtoets.

3.3 Leerlingvolgsysteem

Om leerlingen goed te kunnen begeleiden is het belangrijk dat de ontwikkeling van de leerlingen zorgvuldig wordt gevolgd. Dit doen wij op De Kubus en St. Nicolaas door:

Observeren

Bij de kleutergroepen hanteren wij een observatiesysteem om de ontwikkeling van de leerlingen goed te volgen. De observatielijsten worden systematisch ingevuld en besproken met ouders tijdens de oudergesprekken.

Op de Kubus en de St. Nicolaas maken we gebruik van het observatie en volgsysteem van Kijk! Deze wordt na 10 en na 30 weken ingevuld.

Daarnaast worden op de Kubus alle groep 2 leerlingen in oktober gescreend door de logopedie. We hebben we hiervoor zelf een screenend logopedist ingeschakeld, op de St. Nicolaas werd dit door de gemeente aangestuurd, dit schooljaar ligt dit stil en betalen we dit zelf tot de gemeente dit weer oppakt. Wanneer wij hiaten ervaren op het gebied van spraak/ taal (onderbouwd door de afname resultaten van het dyslexieprotocol) adviseren wij ouders om contact op te nemen met een logopedie praktijk. Dat kan nu zonder verwijzing van de huisarts. Dit doen we niet om leerlingen te volgen, maar om na te gaan of de voorwaarden om goed te kunnen leren aanwezig zijn en om waar nodig op tijd actie te kunnen ondernemen.

Methodegebonden toetsen

Methodegebonden toetsen worden in alle groepen afgenomen door de groepsleraar. Vanuit de registratie en analyse van deze toetsen stelt de groepsleraar vast welke leerlingen in aanmerking komen voor (p)re-teaching en/of verlengde instructie. Deze (p)re-teaching gebeurt tijdens de lessen op de door de methode aangegeven wijze.

Niet methode gebonden toetsen

Op de toetskalender staat in welke maanden/periode de Cito-toetsen afgenomen worden.

De IB-er zorgt voor het materiaal en de handleidingen. Denk hierbij ook aan aanvullende materialen als het dyslexieprotocol of aanvullende toetsen als PI-dictee etc.

De handleidingen zijn te vinden in de ib ruimte.

Sociaal-emotionele ontwikkeling

Voor het volgen van de sociaal- emotionele ontwikkeling maken we gebruik van het volgsysteem ZIEN!. Op de St. Nicolaas wordt vanaf groep 4 tevens gebruik gemaakt van de KiVa-vragenlijsten.

Zie de toetskalender voor school specifieke afspraken omtrent afname.

HOOFDSTUK 4 INVULLING ONDERSTEUNING

4.1 Definitie ondersteuning en onderwijsbehoefte

Onder ondersteuning verstaan wij de extra aandacht en begeleiding die leerlingen nodig hebben op sociaal, emotioneel, cognitief en/of motorisch gebied. Dit wordt gesignaleerd op basis van te halen minimumdoelen. Deze minimum doelen zijn niet alleen de gestelde doelen door de inspectie van onderwijs of de gestelde doelen in vragenlijsten of toetsen. Dit zijn ook onze eigen gestelde streefdoelen in het didactisch overzicht. Dit geldt voor alle leerlingen; leerlingen met een specifieke behoefte of leerachterstand, leerlingen met een leer- en ontwikkelingsvoorsprong en leerlingen met een eigen leerstijl. De begeleiding wordt afhankelijk van de hulpvraag gegeven door de groepsleraar of door de leraar in de betreffende instructiegroep.

De specifieke onderwijsbehoefte betreft een "totaalafweging", op basis van signalering op alle mogelijke gebieden en voor leerlingen in alle groepen.

In het kort ziet de differentiatiestructuur op de Kubus en St. Nicolaas er als volgt uit:

Leerroute 1: Didactisch overzicht, indeling naar 3 niveaus: bovengemiddeld, gemiddeld en ondergemiddeld. Omdat dit onder de basiszorg valt, hangt hier geen "zorggewicht" aan.

Leerroute 2: Plan van aanpak (individueel handelingsplan).

Leerroute 3: Individuele leerlijn (ontwikkelingsperspectief).

4.2 Leerroute 1 (R1)

Leerroute 1 vormt de basis van de zorgstructuur: het structureel, planmatig en gedifferentieerd werken in de groep, wat gestalte krijgt middels het werken met didactisch overzichten en de zorgkolom in de weekplanning. Ouders worden tijdens oudergesprekken op de hoogte gehouden van de vorderingen. In leerroute 1 zijn drie niveaus te onderscheiden: Ondergemiddeld (OG), Gemiddeld (G) en Bovengemiddeld (BG).

Ondergemiddelde groep (OG):

Deze kinderen kunnen meestal mee doen met de klassikale stof. Zij hebben echter niet genoeg aan de klassikale instructie. Ze hebben meer en vaker uitleg nodig. Dit kan plaatsvinden op verschillende manieren:

- Individuele hulp van de leraar tijdens de les.
- Hulp aan de instructietafel: na afloop van de klassikale instructie in de vorm van een instructiegroepje aan een aparte instructietafel.
- Préteaching: het kind krijgt vooraf instructie van de stof die op een later tijdstip klassikaal wordt behandeld. De lesstof is dan al enigszins bekend bij de kinderen. Dit zorgt voor meer zelfvertrouwen en meer succeservaring.
- Minimumpakket: als de klassikale stof structureel te veel is en te veel moeilijkheden blijft opleveren is een aangepast programma (minimumpakket) een mogelijke oplossing.

De groepsleraar beslist dat een kind op dit niveau gaat werken. Hierbij kan de leraar advies inwinnen bij de IB-er.

Hier staan enkele criteria die als leidraad kunnen dienen bij de beoordeling of een kind in dit niveau gaat werken.

- Op Cito IV / V scores en
  - * Met verlengde instructie de methodegebonden toetsen voldoende scores
  - * Leerstof/ vaardigheden krijgen die past bij het leerjaar
  - * Moeten de 'minimum' leerstof kunnen maken
  - * De gegeven hulp heeft als resultaat dat de achterstand ingelopen wordt of in ieder geval niet groter wordt.
- Preventief: als er twijfel is m.b.t. de te verwachten prestaties.

Gemiddelde groep (G):

Het gaat hier om het grootste deel van de groep. Minstens de helft van de kinderen hoort in dit niveau thuis. Deze kinderen kunnen het klassikale programma over het algemeen goed of redelijk volgen. Er is geen of nauwelijks extra hulp nodig, en zij komen niet of nauwelijks toe aan extra opdrachten. Als zich problemen voordoen is dit van tijdelijke aard: na enige beperkte hulp kan de leerling weer verder. Het kind is afhankelijk van instructie van de leraar, waarna het de opdrachten (vrijwel) zelfstandig kan uitvoeren.

De groepsleraar beslist dat een kind op dit niveau gaat werken. Hierbij kan de leraar advies inwinnen bij de IB-er.

Hier staan enkele criteria die als leidraad kunnen dienen bij de beoordeling of een kind in dit niveau gaat werken:

- Op Cito III / lage II scores en
  - * De resultaten van methodetoetsen moeten gemiddeld voldoende zijn
  - * Goede werkhouding binnen de 'normale' normen
  - * Genoeg hebben aan de basisinstructie
  - * Met een voldoende score de basistaak afmaken

Bovengemiddelde groep (BG):

Deze kinderen kunnen meer en/of moeilijker stof aan dan door de methode voor het gros van de leerlingen in leerroute 1 wordt geboden. Ze zijn meestal eerder klaar en hun werk is kwalitatief en kwantitatief ruim voldoende. Het is zaak ook daarna zo goed mogelijk tegemoet te komen aan de ontwikkelingsmogelijkheden van deze leerlingen. De leraar kan besluiten dit kind extra stof aan te bieden. Er kan sprake zijn van verschillende niveaus van verrijkingsvormen. Bijvoorbeeld:

- extra werk in de vorm van het door de methode aangeboden pluswerk en/of
- extra stof in de vorm van Levelwerk naast de methode

Daarnaast is het mogelijk gebruik te maken van differentiatie naar hoeveelheid leerstof: het compacten en verrijken. De leerling maakt de bloктоets voorafgaand aan het aanbod om zo te kijken met welke instructies de leerling mee moet doen en welke onderdelen hij/zij al beheerst. Hierdoor kan er gereduceerd worden in de hoeveelheid leerstof om zo tijd vrij te maken voor meer verrijkingswerk.

N.B. Het gaat dus niet alleen om differentiatie naar tempo.

De groepsleraar beslist dat een kind op dit niveau gaat werken. Hierbij kan de leraar advies inwinnen bij de IB-er.

Hier staan een aantal criteria die als leidraad kunnen dienen bij de beoordeling of een kind in dit niveau kan werken:

- Op Cito hoge II / I scores en
  - * Goede werkhouding een hoge mate van zelfstandigheid
  - * Snel klaar zijn met de basistaak, met goed resultaat op methode afhankelijke toetsen
  - * Belangstelling / motivatie van het kind
  - * Het kind moet gebaat zijn bij de aangeboden extra stof doordat hem de uitdaging wordt geboden die hij nodig heeft. Als het extra programma tot een zware last wordt voor het kind, moet van een extra programma worden afgezien.
- Bij twijfel... 'Wees ambitieus'

Als op basis van een differentiatie onvoldoende resultaat wordt behaald, neemt de leerkracht extra maatregelen om af te stemmen op de onderwijsbehoefte van een leerling. Na analyse van de gepleegde afstemming in aanpak waarin de leerling meedraait worden specifieke doelen opgenomen in de zorgkolom van de weekplanning. Dit proces wordt geëvalueerd en besproken met ouders.

Wanneer er uitdaging middels Levelwerk wordt aangeboden, gaat dit in overleg met de IB-er. Levelwerk afspraken (zie ook beleidsdocument Levelwerk):

- Voor elk kind is extra werk beschikbaar, dat is geen Levelwerk maar de verrijkingsstof van de methodes.
- Levelwerk is voor leerlingen die op álle vakgebieden hoog scoren (1 of 1+ scores en op methode gebonden toetsen 8 of hoger)
- Een sterke rekenleerling krijgt bijvoorbeeld Pluswerk rekenen
- De reguliere lesstof gaat altijd voor i.v.m. Cito's
- De leerling maakt minder van de reguliere lesstof om tijd te hebben voor levelwerk; Compacten (Routeboekje)

Levelwerk werkwijze:

- Kinderen hebben hun eigen map
- Met rekenen, taal en spelling: compacten
- Extra tijd over is tijd voor levelwerk
- Kinderen maken zelf hun planning
- 1x per week komen de kinderen een half uurtje bij de Levelwerk begeleider
- Doel is leren leren ; de kracht in jezelf en zelfreflectie
- We hebben gesprekken over zelfgekozen doelen om te leren

Onze voorkeur gaat er naar uit om middels het compacten en het levelwerk deze leerlingen in hun vertrouwde groep op maat te bedienen. Mocht echter ook het levelwerk onvoldoende tegemoet komen aan de sociaal emotionele en intellectuele behoeften van deze leerling dan kan overwogen worden om de leerlingen te laten versnellen, d.w.z. dat een groep wordt overgeslagen. Hiervoor verwijzen wij naar het BAS document doorstromen, versnellen en vertragen groep 1 t/m 8.

Stichting Catent biedt een bovenschoolse verrijkingsklas aan voor meer- of hoogbegaafde leerlingen. De school kan een leerling hiervoor aanmelden na overleg en met toestemming van de ouders. Wanneer de leerling door de screening komt en toegelaten wordt bij de verrijkingsklas, krijgt het 1 dag per week les met gelijkgestemden van verschillende Catentscholen. Hierbij is het doel leren-leren, omgaan met leermoeilijkheden, uitdagingen en zelfreflectie.

4.3 Leerroute 2 (R2)

Is de differentiatie binnen het basisaanbod niet meer toereikend om leerlingen adequaat op te vangen, dan kan een plan van aanpak opgesteld worden. Het plan van aanpak is gericht op een risico aspect van de leerstof, met als doel aansluiting te vinden bij de basisleerstof. Vaak is dit op meerdere (vak)gebieden. Het kind doet (buiten het plan van aanpak om) mee in de OG-groep. Het plan van aanpak wordt door de leraar per zorgperiode opgesteld (4 maanden, met een tussenevaluatie na 8 weken), gecommuniceerd met de IB-er en daarna besproken met de ouders. De ouders geven schriftelijke toestemming voor de uitvoer van het plan van aanpak.

Het plan van aanpak is een helder overzicht van de gestelde doelen, gemaakte afspraken en evaluatie van gesprekken van de betreffende leerling. Hierbij worden ouders in zorggesprekken op de hoogte gehouden van de voortgang en ontwikkeling van de leerling.

Alhoewel de leraar de argumenten aandraagt voor het wel of (nog) niet schrijven van een plan van aanpak, is het de IB-er die bepaalt of er uiteindelijk wel of niet een plan van aanpak wordt opgesteld. In de meeste gevallen is er in dit stadium een onderwijsspecialist of trajectbegeleider van het expertiseteam betrokken. De orthopedagoog kan een onderzoek verrichten bij een leerling. Op basis van de onderzoeksresultaten kan gezamenlijk een besluit worden genomen over de vervolgstappen waarbij de onderwijsbehoefte van de leerling en de handelingsbekwaamheid van de school worden meegewogen.

Naast het expertiseteam van Catent heeft de school contacten met andere instanties voor hulp en advies. Hierbij valt te denken aan de GGD en CJG en het Sociaal Wijkteam: voor advies over gezondheidszorg en opvoedingsvragen en/of hulp in thuissituaties. Daarnaast is er overleg mogelijk met logopediepraktijken waarmee school korte lijnen heeft.

Wanneer een leerling valt onder leerroute 2, vraagt dit extra tijd en inzet van de groepsleraar. Deze leerlingen worden daarom meegeteld bij het bepalen van de zorgzwaarte van een groep. Dit beschrijven wij verder in het schoolondersteuningsprofiel (SOP bijlage 2 en 3).

4.4 Leerroute 3 (R3)

Het komt ook voor dat leerlingen gedurende de basisschoolperiode een zodanige achterstand of voorsprong oplopen bij een of meer vakken, dat een eigen leerlijn noodzakelijk is. Leerlingen kunnen niet meer meedraaien met de leerstof van het betreffende leerjaar.

Een individuele leerlijn is bedoeld voor leerlingen die niet- of eerder het niveau van eind groep 8 gaan behalen en die dankzij deze aangepaste leerroute binnen het basisonderwijs goed functioneren.

Na onderzoek en/of overleg met de orthopedagoog van expertiseteam Catent wordt in overleg met ouders schriftelijk vastgelegd dat de leerling een eigen leerlijn gaat volgen voor één of meerdere onderdelen van het curriculum. Dit document noemen we het ontwikkelingsperspectief (OPP). Betrokkenen hierbij zijn: Leraar, IB-er, ouders en deskundige vanuit het expertiseteam van Catent.

Alle betrokkenen dienen zich te realiseren, dat een individuele leerlijn voor de betreffende leerling nu en in de toekomst (schoolkeuze) grote gevolgen heeft. Het is daarom van belang, dat wij een zorgvuldige procedure hanteren, waarbij recht gedaan wordt aan de belangen van de leerlingen en de mogelijkheden die de school kan bieden.

De procedure die wij hanteren om te komen tot een eigen leerlijn is de volgende:

1. Uit genormeerde toetsen (Cito lovs) blijkt dat een leerling over het betreffende vak een leerachterstand of -voorsprong heeft van een jaar (10 maanden) of meer. Daarnaast scoort de leerling structureel onvoldoendes of uitstekend op methodegebonden toetsen. Als er sprake is van bijkomende sociaal-emotionele problematiek dan kan de achterstand/ voorsprong minder dan een jaar zijn. Deze problematiek is omschreven in de beginsituatie van het ontwikkelingsperspectief en besproken met een externe deskundige.
2. Wij hebben de mogelijkheden voor deze begeleiding in kaart gebracht. Wat kunnen we bieden en wat niet. De leerling wordt besproken met een onderwijsspecialist of orthopedagoog van het expertiseteam van Catent. De deskundige blijft betrokken bij het traject voor deze leerling.
3. Het traject is beschreven in het document: ontwikkelingsperspectief. Dit document bevat een verwacht uitstroomniveau van de leerling en tussen- en einddoelen die passen bij de mogelijkheden van het kind en de school. Dit wordt per vakgebied waar een leerachterstand/voorsprong is beschreven. Daarnaast wordt een beredeneerd, gepland aanbod beschreven dat bepaald is op basis van de tussendoelen.
4. Het ontwikkelingsperspectief wordt ondertekend door de ouders en de schoolleiding/IB'-er en wordt minimaal 2x per jaar geëvalueerd en besproken met ouders. Eventuele aanpassingen zijn mogelijk. Ook deze worden schriftelijk vastgelegd en door ouders en school ondertekend.

Wanneer de leerling het niveau van de groep niet kan halen, zullen we de leerling terug of vooruit toetsen en op een lager/hoger niveau laten werken.

De leerling die werkt op een eigen leerlijn wordt gevolgd op tempo en leerrendement. Dit kan tot gevolg hebben, dat de leerling een andere Cito LVS-toets zal maken dan de klasgenoten. Na evaluatie en mogelijke bijstelling zullen de ouders hierover geïnformeerd worden.

De belangrijkste kenmerken van een eigen (didactische) leerlijn voor een leerling die onder gemiddeld scoort zijn:

- opbouw in moeilijkheidsgraad van de leerstofstappen zo klein en logisch mogelijk;
- per stap een opbouw in hulpmaterialen: concreet - schematisch – abstract;
- remediërende middelen zijn in de leerlijnen geïntegreerd;
- een kind mag normaal gesproken bij deze leerlijn niet uitvallen;
- er wordt een goede administratie bijgehouden, waarin de voortgang van de leerlingen wordt vastgelegd;
- elke stap wordt afgesloten met een toets/observatie.

Mocht de school niet over voldoende kennis of middelen beschikken om tegemoet te komen aan de onderwijsbehoeften van de leerling dan kan het een arrangement aanvragen bij het CCAT. Een arrangement is een interventie of voorziening die adequate begeleiding biedt aan school/leerling om wel aan de onderwijs(zorg)behoeften tegemoet te komen. Wanneer een leerling valt onder leerroute 3, dus een OPP of een arrangement heeft, vraagt dit extra tijd en inzet van de groepsleraar. Deze leerlingen worden daarom meegeteld bij het bepalen van de zorgwaarde van een groep. Dit beschrijven wij verder in het schoolondersteuningsprofiel (SOP bijlage 2 en 3).

Indien ouders en school samen concluderen dat onderwijs op de huidige school niet langer passend is voor de leerling, wordt overgegaan tot aanmelding bij een verwijzingscommissie. De aanmelding verloopt ook via het CCAT. Het gaat hierbij om verwijzing naar speciaal (basis) onderwijs.

Voor deze procedures is overdracht van het zorgdossier noodzakelijk. Ouders moeten een toestemmingsformulier en een aanmeldingsformulier invullen en ondertekenen.

HOOFDSTUK 5 MEERJARENPLANNING (totaalplanning kwaliteitszorg)

In het kader van goede begeleiding van al onze leerlingen hebben we een aantal afspraken vastgelegd. We hebben dit gedaan in de vorm van protocollen en/of BAS documenten. Binnen deze documenten wordt steeds aangegeven welke stappen gevolgd dienen te worden. In onderstaande overzichten wordt overzichtelijk weergegeven met welke documenten wij werken.

→ Wanneer kruisjes groen/blauw gemarkeerd zijn, is de betreffende interventie uitgevoerd! De periode van de laatste interventie staat ook in dit schema vermeld.

Kubus								
Vragenlijsten	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024	2024-2025	2025-2026
Sociale vragenlijst leerlingen	April18 X	X	X	X	X	X	X	X
Sociale vragenlijst ouders	Mrt17 X		X		X		X	
Sociale vragenlijst personeel	Mrt17 X		X		X		X	
Vragenlijst Metacognitie leerlingen proef 2021				?				
Scan onderzoeksschool wordt ingevoerd in 2022				X				
Beleidsdocumenten								
Schoolgids	18-19 X	19-20 X	X	X	X	X	X	X
Schooljaarplan	19 X	X	X	X	X	X	X	X
Schooljaarverslag	18 X	X	X	X	X	X	X	X
Schoolplan	2016-2019	-22X			?	X		
Schoolondersteuningsprofiel	WMK X	X		X			X	
Beschrijving leerlingpopulatie	aug 18 X	X		X		X		X
+ kengetallen				X	X	X	X	X
Plan van aanpak goed worden, goed blijven #2	18-19 #2							
Nationaal Programma Onderwijs				X	X			
Visie - missie	Jan 17	19X			?	X		
Kwaliteitszorgplan	Dec 18 X	X	X	X	X		X	
BAS-documenten								
Groepsvorming	Sept18 X	Aug 19 X	X	X	X	X	X	X
Omgangsprotocol	Sept18 X	Aug 19 X	X	X	X	X	X	X
Schoolveiligheidsplan	Mei17 X	Aug 19 X	X	X	X	X	X	X

Ontruimingsplan					X	X	X	X
Persoonsvorming				X	X	X	X	X
Voorspelbaarheid in afspraken en routines	Jan 19 X		X aanpassen naar EDI	X	X	X	X	X
Doorstromen-versnellen-vertragen	Mei 17 X			X			X	
Levelwerk	Mrt 17 X	X		X			X	
Richtlijnen en Procedure verwijzing PO-VO	Mrt 18 X		X		X		X	
Leerlingenraad	Okt 18	X		X		X		X
Beredeneerd aanbod groep 1-2	Jan 19 X		X		X		X	
Technisch lezen	Okt18 X	X	X		X		X	
Begrijpend luisteren/lezen	Dec18 X	X		X	X	X	X	X
Spelling	Nov18 X	X		X		X		X
Rekenen	X	X		X	X	X	X	X
Huiswerk			X	X	X		X	
Schrijven			X	X		X		X
IPB/ Gesprekkencyclus naast integraal personeelsbeleid Catent								
Professioneel statuut			X		X		X	
+ Werkverdelingplan en werkdruk		X	X	X	X	X	X	X
Praktijkboekje	Sept18 X	Aug 19 X		X		X		X
Klassenbezoeken/ flitsbezoeken	X / X	X / X	X / X	X / X	X / X	X / X	X / X	X / X
Ontwikkelgesprekken/ functioneringsgesprekken	X	X	X	X	X	X	X	X
Collegiale consultatie	X / X	X / X	X / X	X / X	X / X	X / X	X / X	X / X
Stage beleid			X		X		X	
Planning								
Toetskalender	Jul 18 X	X	X	X	X	X	X	X
Jaarkalender	Jul 18 X	Aug 19 X	X	X	X	X	X	X
Planning vergadering	Jul 18X	Aug 19 X	X	X	X	X	X	X
RT/ zorgrooster	X / X / X	X / X / X	X / X / X	X / X / X	X / X / X	X / X / X	X / X / X	X / X / X

Sint Nicolaas

Vragenlijsten	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024	2024-2025	2025-2026
Sociale vragenlijst leerlingen	April18 X	X	X	X	X	X	X	X
Sociale vragenlijst ouders	Mrt17 X		X		X		X	
Sociale vragenlijst personeel	Mrt17 X		X		X		X	
Vragenlijst Metacognitie leerlingen proef 2021				?				
Beleidsdocumenten								
Schoolgids	18-19 X	Aug 19 X	X	X	X	X	X	X
Schooljaarplan	19 X	X	X	X	X	X	X	X
Schooljaarverslag	18 X	X	X	X	X	X	X	X
Schoolplan	2016-2019	-22X			?	X		
Schoolondersteuningsprofiel	WMK X	X		X			X	
Beschrijving leerlingpopulatie	Aug 18 X	X		X		X		X
+ kengetallen	X	X	X	X	X	X	X	X
Visie - missie	Mrt 17 X	Eigenwijze anders	X		X		X	
Plan van aanpak "waar een kleine school goed in kan zijn"		X		X	X			
Nationaal programma onderwijs			X	X	X			
Kwaliteitszorgplan	Dec 18 X	X	X	X	X	X	X	X
BAS-documenten								
Groepsvorming	Sept18 X	Aug 19 X	X	X	X	X	X	X
Omgangsprotocol	Sept18 X	Aug 19 X	X	X	X	X	X	X
Schoolveiligheidsplan	Sept18 X	Aug 19 X	X	X	X	X	X	X
KIVA	Nov 18 X		X		X		X	
Ontruimingsplan			X	X	X	X	X	X
Persoonsvorming			X	X	X		X	
Leerlingenraad	Okt 18	X		X		X		X
Zelfstandige leerhouding	Sept 18 X	?						
Voorspelbaarheid in leraargedrag	Sept 18 X	?						

Voorspelbaarheid in afspraken en routines	Jan 2019		X aanpassen naar EDI					
Inrichting is nu PVA waar kleine ...	Nov 17 ?		X					
Doorstromen-versnellen-vertragen			X					
Levelwerk	Mrt 17 X			X			X	
Procedure verwijzing PO-VO			X					
Beredeneerd aanbod onderbouw			X		X		X	
Regels en routines	Okt 18 X	?						
Technisch lezen	Okt18 X	X	X		X		X	
Begrijpend luisteren/lezen	Dec18 X	X	X	X	X	X	X	X
Spelling/ KweC	Nov18 X	X		X		X		X
Rekenen	X	X	X	X	X	X	X	X
Huiswerk			X	X		X		X
Schrijven				?				
IPB/ Gesprekkencyclus naast integraal personeelsbeleid Catent								
Professioneel statuut		X		X		X		X
+werkverdelingsplan en werkdruk	X	X	X	X	X	X	X	X
Praktijkboekje	Sept18 X	Aug 19 X		X		X		X
Klassenbezoeken/ flitsbezoeken	X / X	X / X	X / X	X / X	X / X	X / X	X / X	X / X
Ontwikkelgesprekken/ functioneringsgesprekken	X	X	X	X	X	X	X	X
Collegiale consultatie	X / X	X / X	X / X	X / X	X / X	X / X	X / X	X / X
Stagebeleid			X			X		
Planning								
Toetskalender	Jul 18 X	X	X	X	X	X	X	X
Jaarkalender	Jul 18 X	Aug 19 X	X	X	X	X	X	X
Planning vergadering	Jul 18X	Aug 19 X	X	X	X	X	X	X
RT/ zorgrooster	X / X / X	X / X / X	X / X / X	X / X / X	X / X / X	X / X / X	X / X / X	X / X / X

Bijlage 1.

Uitgangspunten bij de analyse van de methodegebonden toetsen :

1. Als je een toets analyseert, evalueer je eigenlijk de periode van lesgeven die daaraan vooraf is gegaan.
2. De periode van lesgeven wordt gekenmerkt door datgene wat in het beleidsdocument per vakgebied en in de weekplanning is beschreven.

Door de bank genomen betekent dat, dat je het effect evalueert van: de gedifferentieerde instructie, de gedifferentieerde verwerking, inzet van aanvullende materialen, dat wat je doet om tegemoet te komen aan specifieke onderwijsbehoeften van leerlingen etc.

3. Analyseren betekent dat je jezelf 3 vragen stelt bij de uitslagen:

1. Wat zie ik?
→ eventueel in vergelijking tot de vorige toetsafname
2. Wat zijn verklaringen voor wat ik zie?
3. Wat ga ik nu doen?
→ preventief* en/of
→ curatief

4. De kwaliteit van de analyse wint aan kracht als je in fase 2 je jezelf de juiste vragen kunt stellen om mogelijke verklaringen te kunnen vinden.

Uitgangspunten bij de analyse van de methode onafhankelijke toetsen :

1. In januari en juli moeten leerlingen bepaalde prestaties neerzetten, waar (Cito)streefdoelen voor zijn opgesteld.
2. Je onderwijs - waaronder het gebruik van je methode - kun je zien als 'middelen' die je inzet om die (Cito)streefdoelen te halen. Het analyseren richt zich dan ook hoofdzakelijk op die 'middelen'.
3. Uitslagen op methodetoetsen zouden een indicatie moeten geven of je wel of niet op de goede weg bent om de (Cito)streefdoelen te halen. Goede resultaten op de methodegebonden toetsen zijn dan ook te beschouwen als tussendoelen. Het behalen van die tussendoelen zouden een goede voorspeller moeten zijn voor het behalen van de (Cito)streefdoelen.
4. Bij de analyse van de (Cito)streefdoelen stel je jezelf dezelfde vragen als die je jezelf stelt bij de analyse van de methodegebonden toetsen. 1 Belangrijk aspect komt er echter bij: heeft mijn leerstofaanbod de leerlingen goed voorbereid op dat wat de Cito meet?

*

→ *Curatieve acties zijn op maat gesneden acties om de geconstateerde tekortkomingen' weg te werken.*

→ *Preventieve acties zorgen voor een aanscherping van je aanbod (gebruik methode, vormgeving van je lessen, inzet aanvullende leermiddelen, etc.)*

a. om uitval op de methodegebonden toets te voorkomen (lessen komen meer in lijn te staan met wat de methodegebonden toets meet)

b. om uitval op de methodeonafhankelijke toets te voorkomen (de methode komt meer in lijn te staan met dat wat Cito meet).

Vooraf:

1. Print je (methode)toets uit
2. Analyseer van groot naar klein: van groep, naar subgroep, naar individu (noteer op je uitdraai in welke niveaugroep de leerlingen zitten (OG – G – BG)
3. Zet een kruisje voor die leerlingen die een specifiek (handelings)plan hebben

Analysewijzer:	
1. Wat zie ik	Had je deze resultaten verwacht voor jouw groep, de verschillende subgroepen en individuele leerlingen
	Hoe verhouden de resultaten zich tot de vorige toetsresultaten voor wat betreft groep, de verschillende subgroepen en individuele leerlingen? → <i>Hebben meer/minder kinderen de toets voldoende gemaakt t.o.v. de vorige toets?</i> → <i>Gaat het om dezelfde leerstofonderdelen of andere?</i>
	Welke onderdelen worden heel goed beheerst door de hele groep, de verschillende subgroepen en individuele leerlingen?
	Welke onderdelen worden onvoldoende beheerst door de hele groep, de verschillende subgroepen en individuele leerlingen? → <i>Waren de onvoldoende scorende toets onderdelen gekoppeld aan specifieke leerstoflijnen?</i> → <i>Waren de onvoldoende scorende toets onderdelen gericht op het automatiseren of het toepassen?</i>

2. Wat zijn mogelijke verklaringen?	Waren de afnamecondities goed?
	Heeft de groep, hebben de verschillende subgroepen en hebben de individuele leerlingen met voldoende regelmaat kunnen oefenen voor wat betreft de onderdelen die onvoldoende beheerst worden? → <i>Onder begeleiding of ook zelfstandig?</i>
	Is er voor de groep, de verschillende subgroepen en individuele leerlingen sprake geweest van een evenwichtig aanbod over de verschillende leerstofonderdelen? → <i>Had het één minder gekund ten behoeve van het ander?</i>
	<u>Kennis van de leerlijn:</u> Waar zit de precieze uitval op het betreffende leerstofonderdeel en beheerst de groep, beheersen de leerlingen uit de verschillende subgroepen en individuele leerlingen wel het stapje wat daaraan vooraf ging wel?
	Is de instructie op een goede manier <u>GEDIFFERENTIEERD</u> gegeven? → <i>verkorte instructie, een goede / effectieve basisinstructie en herhaalde/verlengde instructie</i> → <i>voordoen (demonstreren) - terugvragen - activerende werkvormen?</i>
	Zijn de juiste ondersteunende materialen en wellicht ook aanvullende materialen ingezet? → <i>Waren de aanvullende leermaterialen voor de verschillende subgroepen en/of individuele leerlingen goed genoeg?</i>
	Zijn er op groepsniveau (en dus ook op subgroepniveau en individueel niveau) zaken gebeurd die de prestaties hebben kunnen beïnvloeden?
Hebben de goede leerlingen voldoende uitdaging gehad?	

2. Wat zijn mogelijke verklaringen?	<p><u>Pedagogisch / sociaal emotioneel:</u> Is er bij de uitval sprake van: motivatieproblemen / geen interesse / faalangst / sociaal emotionele gebeurtenis ten tijde van de toets / passiviteit / snel afgeleid / storend gedrag / etc.</p>
	<p><u>Leerstofinhoudelijk / didactisch:</u> Is er bij uitval sprake van: - problemen met adequaat strategiegebruik of beschikt over onvoldoende oplossingsstrategieën - Onvoldoende verinnerlijkt. M.a.w.: Is de leerling wel in staat om de stof die onvoldoende wordt beheerst te maken met behulp van materiaal / modellen?</p>
	<p>Heb je voor die onderdelen waarbij sprake is van uitval de methode gevolgd conform de bedoeling als het gaat om te hanteren modellen, strategieën of heb je zelf accenten gelegd en/of heb je wijzigingen aangebracht?</p>
	<p>Is de wijze van toetsen (o.a. vraagstelling) gelijk aan de manier waarop voornamelijk geoefend is?</p>

3. Welke curatieve en/of preventieve acties / interventies ga ik uitzetten?	<p>Bestuderen van de gemaakte toets voor wat betreft die onderdelen waarbij sprake is van uitval om te kunnen bepalen wat er precies is fout gegaan. Indien noodzakelijk deze actie aanvullen met een:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Observatie - Diagnostisch gesprek - Check van het leerlingenwerk <p>Let op: Deze interventie zal meer van toepassing zijn op de subgroep zorg en/of individuele leerlingen.</p>	
	Zijn er pedagogische maatregelen nodig? Welke en voor wie?	
	Ten behoeve van de geconstateerde uitval:	
	<p>PREVENTIEF Wat ga ik volgend jaar in dit blok anders doen om deze uitval te voorkomen. → Maak aantekeningen in je methode!</p> <p>Je kunt denken aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zijn er wijzigingen nodig in de instructietijd ? * Hoeveel en voor wie? - Zijn er wijzigingen nodig in de beschikbare oefentijd (onder en/of na schooltijd)? * Hoeveel en voor wie? - Moeten er aanvullende materialen ingezet worden? * Welke en voor wie? * Onder begeleiding in te zetten of zelfstandig? 	<p>CURATIEF Wat ga ik nu doen zodat de uitval opgelost is voor de volgende bloктоets. → Zet je interventies over naar je planning! → Houd rekening met reeds lopende handelingsplannen!</p> <p>Tips</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Cluster leerlingen zoveel mogelijk 2. Denk aan begeleiding waarbij jouw coachende, instruerende, demonstrerende rol nodig is, maar ook aan zelfstandige oefening, bijvoorbeeld middels de inzet van bepaalde remediërende software. 3. Gebruik de uitdraai van de methodegebonden toets als registratiekaart. M.a.w. zet een krul op de uitdraai door het onvoldoende gescoorde leerstofonderdeel op het moment dat het leerstofonderdeel door de leerling wordt beheerst. Het streven is uiteraard om voor de afname van de volgende toets alle hiaten te hebben weggewerkt

Bijlage 2. Aanvulling school ondersteuningsprofiel Sint Nicolaas (SOP)

In dit hoofdstuk beschrijven wij het ondersteuningsprofiel van de Sint Nicolaas. Ons ondersteuningsprofiel is een onderdeel van onze kwaliteitszorg en is een aanvulling op ons kwaliteitszorgplan. Beide documenten kunnen dan ook niet los van elkaar gezien worden. We beschrijven in dit ondersteuningsprofiel hoe ver de school kan gaan met interne- en externe ondersteuning en hoe we bepalen dat we tegen grenzen aanlopen. Het kwaliteitszorgplan in combinatie met het ondersteuningsprofiel en onze kengetallen geven voldoende inzicht in onze sterke en zwakke kanten, en tevens in onze mogelijke verbeterpunten.

De Sint Nicolaas biedt een veilige en vertrouwde plek voor onze leerlingen, ongeacht achtergrond, leermogelijkheden of geloofsovertuiging. Wij kennen ieder kind en niemand valt bij ons buiten de boot. Het uitgangspunt van de Sint Nicolaas is dan ook dat we onze leerlingen zo lang mogelijk zelf willen begeleiden op onze school. We zijn hierin ambitieus.

• Beschrijving leerling populatie t.a.v. ondersteuning

Onze leerlingen komen uit het (buitengebied van) Lierderholthuis of uit het buurdorp Heino. Het leerlingaantal is stabiel. De afgelopen jaren zien we jaarlijks instroom in de midden- en bovenbouw van kinderen die om verschillende redenen van school willen wisselen. De meeste voorzieningen zijn uit het dorp verdwenen. Er is wel een actief verenigingsleven. Ouders zijn betrokken bij school en hulp is relatief makkelijk te vinden. In de school is in samenwerking met de bibliotheek Raalte een schoolbieb opgezet. De kinderen groeien op in een landelijke omgeving. Zwolle ligt dichtbij, maar het verschil tussen dorp en stad is voor veel ouders en leerlingen erg groot. De meeste ouders werken in de dienstverlenende sector. Vergeleken met het landelijk gemiddelde werken er ook relatief veel ouders in de primaire sector. In de meeste gezinnen werken beide ouders. Opvang wordt veelal zelf georganiseerd, maar er wordt ook gebruik gemaakt van de voor- en naschoolse opvang.

De gemiddelde signaleringswaarde van de Sint Nicolaas in 2021 is 29,3. Kort door de bocht gezegd betekent dit dat we hogere opbrengsten dan (landelijk) gemiddeld kunnen verwachten. Het spreidingsgetal is 5,5. Je kunt dus stellen dat we een homogene leerlingpopulatie hebben. Een enkeling komt uit een 1-ouder gezin. Een aantal kinderen heeft halfbroertjes en/of zusjes. Kinderen wonen veelal bij beide ouders. Onze leerlingpopulatie is overwegend blank. Wel zijn er een aantal moeders die niet oorspronkelijk uit Nederland komen en de Nederlandse taal minder goed beheersen. Thuis wordt regelmatig dialect gesproken. Het eind van woorden wordt in deze regio veel ingeslikt of niet uitgesproken. Ook bemerken we veel klank verwisselingen bij de kinderen oo/eu, ui/uu, oe/uu. Kinderen krijgen weinig taal mee. Wij voeren jaarlijks een logopedische screening uit in groep 2 en dragen zorg voor een rijk taalaanbod. Leren komt thuis veelal op een tweede plek. Veel leerlingen krijgen weinig wereldkennis mee van huis (museum, maatschappelijke ontwikkelingen etc). Relatief (te)veel kinderen stromen uit richting basisberoepsonderwijs en kaderberoepsonderwijs niveau. Bij deze kinderen is regelmatig sprake van onderliggende problematiek. Kinderen worden thuis best vrij gelaten. Er is alle ruimte om op onderzoek te gaan. Wij zetten sterk in op lezen, rekenen, spelling en taal. Zonder kennis van deze vakken kunnen onze leerlingen geen volwaardig deelnemer zijn aan de maatschappij. Burgerschap is een belangrijk onderdeel van ons onderwijsaanbod.

Door de kleine aantallen is het aanbod vriendjes/vriendinnetjes beperkt. Echter de vriendschappen zijn hier niet leeftijdsgebonden. De sociale controle is groot en iedereen wordt makkelijk geaccepteerd. Anders zijn is hier niet raar. Iedereen voelt zich daarom wel op 1 of meer gebieden competent. Hulp van buiten wordt niet makkelijk gevraagd en/of geaccepteerd. Wij ervaren dat er bij veel gezinnen weerstand is tegen de hulp van GGD, maatschappelijk werk e.d. Problemen worden daarom niet (tijdig) gesignaleerd. In veel gevallen zijn we op de hoogte van de motivatie van ouders om hulp af te slaan. Wij steken daarom veel tijd in goede contacten met ouders, we zitten veel bij gesprekken met derden en we gaan heel zorgvuldig met de privacy van leerlingen en ouders om (we bespreken niets met derden zonder

medeweten van ouders/verzorgers). We ervaren veel waardering van ouders/verzorgers voor hetgeen dat we doen. We merken dat de PR van ouders naar anderen steeds positiever wordt.

De behoeften van de kinderen zijn divers. Een aantal kinderen heeft ondersteuning nodig op het gebied van hun leerontwikkeling (verdieping en verbreding). Een aantal kinderen heeft ondersteuning nodig bij hun sociale ontwikkeling en hun emotionele ontwikkeling. Waar mogelijk wordt ondersteuning gebundeld, maar het kan ook zijn dat een leerling individuele begeleiding krijgt. Onze onderwijsassistenten ondersteunen leraren en begeleiden kinderen om dit mogelijk te maken. Er zijn relatief veel kinderen met een plan van aanpak of OPP, dat is zichtbaar in relatief veel uitstroom richting BB- en KB niveau. We hebben relatief veel kinderen met problemen gericht op werkhouding en/of zelfredzaamheid. Deze kinderen zitten nu voornamelijk nog in de bovenbouw. We hebben TOS scholing gevolgd en we zien nu positieve opbrengsten bij spelling en taal. Mede dankzij de invoering van TaalActief4 en KWeC. Het aantal kinderen dat met een taalachterstand op school komt is nu minder vergeleken met 5 jaar terug.

We beschrijven per leerling een ambitie per schooljaar. Daarbij brengen wij mogelijke knelpunten gericht op zorgzwaarte en ondersteuning in kaart. Wij bespreken deze kengetallen en op basis daarvan bepalen we elk jaar opnieuw, in combinatie met het werkverdelingsplan, de zorgzwaarte en ondersteuning per groep. Daarbij kijken we of we aan de grenzen van onze zorg zitten of dat er nog ruimte is voor nieuwe kinderen om in te stromen. Wij vinden het belangrijk om ons handelen te verantwoorden. Met het oog op de privacy van onze leerlingen zijn deze kengetallen met de ondersteuning en zorgzwaarte alleen in te zien op school.

• Professionalisering

Op de Sint Nicolaas hebben we een professioneel team. Iedereen is bereid om te leren met en van elkaar. Het MT voert groeps- en flitsbezoeken uit, er vindt collegiale consultatie plaats binnen het onderwijsteam Sint Nicolaas-Kubus en er wordt beeldcoaching ingezet voor alle teamleden. Leraren hebben wel hun eigen specialismen, maar de school is te klein om dit expliciet te beschrijven in ons SOP/kwaliteitszorgplan. Wij zien het als onze gezamenlijke verantwoordelijkheid tijdens het leren van en met elkaar om invulling te geven aan specifieke hulpvragen van leerlingen en/of leraren. We hebben het certificaat KiVa-school behaald. Daarvoor heeft het gehele team een trainingstraject gevolgd. Daarnaast hebben we als team het ICB-traject (beeldcoaching) vanuit Kentalis gevolgd.

Sint Nicolaas is een kleine school met om en nabij 50 leerlingen en 3 groepen. Met weinig mensen maken wij de school en iedereen is verantwoordelijk voor het onderwijs aan onze leerlingen. Mogelijk aanvullende zorg en kennis is dan ook niet de verantwoordelijkheid van 1 persoon. Zorg en kennis wordt met elkaar gedeeld om breed draagvlak te creëren en te zorgen voor continuïteit. Het blijft van belang dat we de juiste wegen kennen naar aanvullende zorg en kennis.

In 2021 gaan wij:

- het vastgestelde beleid borgen
- een plan van aanpak opstellen gericht op excellent onderwijs met daarin beeldcoaching voor alle leraren
- scholing volgen gericht op neuro-motorische rijpheid, begrijpend luisteren/lezen en uitvoeren van collegiale consultatie
- het onderwijsconcept Eigenwijze Anders uitwerken

Voor verdere informatie over het strategisch beleid verwijzen wij naar het schoolplan.

- **Grenzen aan de ondersteuning**

Soms lopen we tegen grenzen van onze ondersteuning aan. Wanneer ervaren wij deze grenzen? Wat betekent dit voor onze uitgangspunten? Hoe kunnen wij goed met dit dilemma omgaan? Uiteindelijk beschrijven we in ons kwaliteitszorgplan wat kunnen en willen doen aan het verleggen van de ondersteuningsgrenzen.

Wanneer ervaren wij grenzen aan de zorg?

We zijn goed in het bieden van passend onderwijs, met andere woorden het binnen boord houden van leerlingen met ontwikkelingsproblemen. Onze school heeft ruime ervaring in het begeleiden van kinderen met een eigen leerlijn. Ook hebben we verschillende ervaringen met kinderen met gedragsproblematiek. Deze kinderen hebben over het algemeen bij ons op school een plezierige schooltijd gehad, vanwege de kleinschaligheid, begrip en verdraagzaamheid van onze leerlingen onderling en het plezierige pedagogisch klimaat. Dit gaat soms wel ten koste van de tijd en aandacht die wij kunnen geven aan de gemiddelde en bovengemiddelde leerling. Dat ervaren wij als niet wenselijk en dit kan maken dat wij grenzen aan de ondersteuning ervaren. Daarom brengen wij jaarlijks op basis van onze kengetallen de zorgzwaarte in kaart.

We zetten blijvend in op het vergroten van de vaardigheden van onze leraren vooral gericht op het aansluiten bij verschillen tussen leerlingen. Er worden door diverse (externe) partijen klassenbezoeken afgelegd en de collega's maken regelmatig gebruik van beeldcoaching en collegiale consultatie. Zie hiervoor ook ons personeelsbeleid. Je kunt dus zeggen dat de leraren zich blijvend ontwikkelen. Ook weten we dat de collega's organisatorisch zeer sterk zijn en dat we als school steeds beter zijn geworden in goed onderwijs geven. We weten dat we onze leerlingen via onze analyses op meerdere niveaus veel beter volgen en we zijn meer gericht op het formuleren van doelen voor iedere leerling. We kunnen met ons onderwijs o.a. door groepsdoorbroken te werken nog beter aansluiten en zorg dragen voor een ononderbroken ontwikkeling. We merken wellicht daarom ook beter op, als het onderwijs niet goed aanslaat. We zien meer door onze huidige manier van analyseren. Jaarlijks bekijken we hoeveel ruimte er is om ondersteuning te bieden.

Soms ontstaat er ondanks onze goede ondersteuningsstructuur een spanningsveld tussen de benodigde inzet en de haalbaarheid. We lopen dan tegen de grenzen van onze ondersteuning aan. Ons uitgangspunt blijft gehandhaafd: we willen onze leerlingen zo thuisnabij onderwijs bieden, maar binnen verantwoorde grenzen. Of de Sint Nicolaas (nog) de passende plek is voor een bepaalde leerling, is een vraag die goed is om te stellen. Het beantwoorden van deze vraag is lastig, maar dit wordt in alle openheid met ouders/verzorgers en orthopedagogen besproken.

Het doel van grenzen aan de zorg

Ons doel is het maken van een lijst met criteria die de grenzen aan onze ondersteuning inzichtelijk en meetbaar maken. Deze lijst gebruiken we in situaties waarin we op de grens komen te zitten. Deze handreiking kan dan helpen om het besluit uit de emotie te halen en na een uitgebreid gesprek deze criteria langs te lopen. Samen met de input uit het expertiseteam, ouders, leerkrachten, intern begeleider en directie kan dan de keuze weloverwogen gemaakt worden. We zijn ons hierbij bewust van het feit, dat het altijd een lastige afweging blijft en dat emoties een belangrijke rol spelen.

De rol van de ouders in dit proces is heel belangrijk. Wij vinden het van groot belang om ouders goed mee te nemen in het proces hoe het met hun zoon of dochter gaat op de Sint Nicolaas. Juist wanneer een leerling veel extra leer- en/of gedragsondersteuning nodig heeft, is commitment van de ouders aan de school belangrijk. Loyaal zijn naar de leerkrachten en loyaal zijn naar de ouders geeft de leerling immers duidelijkheid. De school heeft echter ook een eigen verantwoordelijkheid naar de andere leerlingen, de groep en de leerkrachten om de draagkracht van de ondersteuning goed aan te geven.

Ontwikkeling van criteria:

Er zijn vier partijen betrokken:

- De leerling met een extra ondersteuningsbehoefte
- De groep/ de andere leerlingen en de leerkracht
- De school
- De ouders

- Ten aanzien van de leerling: Dit betreft altijd leerlingen, voor wie we in samenwerking met het expertiseteam op basis van onderzoek al een specifieke aanpak hebben ontwikkeld. Iedere leerling krijgt de (basis)ondersteuning die het nodig heeft bij ons op school. Toch zien wij bij een klein aantal van onze leerlingen dat dit niet genoeg is. Meer specifiek kan dit ontstaan wanneer een kind zich onvoldoende ontwikkelt en/of nauwelijks groei laat zien. Of wanneer een kind zich niet meer fijn voelt bij ons op school. Ook kan dit ontstaan wanneer de zorgzwaarte in de groep al is bereikt (of als er signalen zijn dat deze in de nabije toekomst met de zittende leerlingen bereikt gaat worden) en we het kind onvoldoende ondersteuning kunnen bieden om zorg te dragen voor een ononderbroken ontwikkeling. Ook kan dit ontstaan wanneer het kind structureel grensoverschrijdend gedrag (zie ons omgangsprotocol) laat zien. In al deze gevallen is het nodig om als school met de ouders goed te kijken of de Sint Nicolaas nog wel de juiste plaats is. Heeft hij/zij op een andere school meer mogelijkheden en kansen?
- Ten aanzien van de groep, de andere leerlingen en/of de leerkracht: De groep en de andere leerlingen hebben recht op voldoende aandacht van de leerkracht en hebben recht op basiszorg, rust en structuur waarin leerlingen fijn kunnen werken. Het kan zo zijn, dat een leerling gedurende langere tijd structureel veel aandacht vraagt van de leerkracht en dat dit ten koste gaat van de tijd aan de andere leerlingen. Wij hebben bepaald dat kinderen met een arrangement, een plan van aanpak of een OPP een zorggewicht van 1 krijgen. Kinderen die begeleid worden door een externe partij, waarbij er ook veel tijd en betrokkenheid van de groepsleerkracht wordt gevraagd, krijgen het zorggewicht van 0,5. Het kan ook zo zijn, dat leerlingen zich in de groep niet meer veilig voelen omdat een klasgenoot onveilig en intimiderend gedrag laat zien. Voorbeelden hiervan zijn: bedreigende taal, agressief gedrag in woord en gebaar of explosief en onvoorspelbaar gedrag. Als dit gedrag zich vaker voordoet binnen de school of de schoolomgeving, dan heeft de school de verantwoordelijkheid om zich af te vragen of de ondersteuning, begeleiding van en onderwijs aan deze leerling op Sint Nicolaas nog wel passend is.
- Ten aanzien van de school: Iedere leerkracht bij ons op de Sint Nicolaas is startbekwaam. Hij/zij heeft voldoende vaardigheden en competenties in huis om met meerdere niveaus in één groep om te kunnen gaan, en ook om een leerling met bijzonder gedrag aan te sturen. Is er extra begeleiding nodig voor de (startende) leerkracht, dan kan dit in het kader van het protocol begeleiding startende leraren (Catent) worden gerealiseerd door het aanvragen van o.a. beeldcoaching of een andere manier van begeleiding. Ook kan het expertiseteam van Catent de leraar ondersteunen indien nodig. School en de leerkrachten geven het goede voorbeeld aan de leerlingen, dat alle leerlingen erbij horen. Onze taak hierin is belangrijk.
- Ten aanzien van de ouders/verzorgers: Ouders/verzorgers hebben een grote rol juist met betrekking tot de aanpak en begeleiding van een leerling die extra ondersteuning – Passend Onderwijs – nodig heeft. Ze worden vanaf het begin betrokken bij de keuzes en samen optrekken is heel belangrijk. Het is van belang dat de driehoek leerling, ouders en school intact is en blijft. We hebben gemerkt dat het in de begeleiding van een kind niet fijn is, als ouders geen vertrouwen (meer) hebben in de school. Het is belangrijk om te erkennen dat het dan kan betekenen dat de grens van onze zorg bereikt is.

We hebben (redelijk meetbare/zichtbare) aspecten en stellingen geformuleerd die òf de zorgleerling betreffen, òf de andere leerlingen/de groep òf de school en de ondersteuning betreffen. Let op: Het is geen checklist. Het is een lijst met aspecten die het denkproces kaderen. Ieder aspect kan in zichzelf de grens betekenen.

Hoe komen we aan de data om goed naar een leerling of de groep te kijken?

Welbevinden meten we via KiVa en Zien vragenlijsten en kindgesprekken. Ouders en leerkrachten doen observaties en gaan met deze leerling/hun kind om en hebben dus data=ervaringen die meegenomen kunnen worden. De voortgang wordt gemeten via toetsen en het leerlingvolgsysteem die wij analyseren. Observaties en evaluaties over het leerproces maken ook veel duidelijk. Deze worden gedaan door de groepsleerkracht, de intern begeleider of de directeur. Eventuele incidenten leggen wij vast in Parnassys en de verslagen samen geven duidelijkheid of het gedrag incidenteel is of vaker voorkomt en dus een patroon is.

• Aspecten met betrekking tot de grenzen van de ondersteuning

- De groei van de leerling. Wij spreken van onvoldoende groei wanneer de leerling op 2 of meer vakgebieden 10 maanden achterstand heeft en/of een langere periode minder dan 5 DLE groei per jaar laat zien. Is de Sint Nicolaas de beste school voor dit kind gericht op een ononderbroken ontwikkeling?
- Het welbevinden van de leerling op school (let wel: sommige leerlingen vinden het op iedere school niet fijn). Is de Sint Nicolaas de beste school voor dit kind gericht op een optimale, veilige leeromgeving?
- Signalen gericht op de toekomst (ontwikkelingsperspectief, groepsvorming, thuissituatie, schoolsituatie).
- Invloed van het gedrag op de leerling zelf, de medeleerlingen en/of de leerkracht.
- Impact van de hulp op de groep en andere leerlingen. Is hulp binnen de groep eventueel met arrangement haalbaar en reëel en gaat niet ten koste van de andere leerlingen? In een onderbouw- en een middenbouw groep is een totaal van 5 de grens van de zorgzwaarte die wij als school in de groep kunnen opvangen. In een bovenbouw groep is een totaal van 6 de grens van de zorgzwaarte. Dit verschil hanteren we, omdat kinderen in de bovenbouw vaak al langer een plan van aanpak of OPP hebben en dat we zien dat er minder gesprekken en administratie nodig is omdat dingen lopen. Omdat wij werken in combinatiegroepen en de samenstelling van de groep per jaar kan verschillen kijken wij bij nieuwe aanmeldingen, waarbij sprake is van een zorgvraag, ook altijd naar de zorgzwaarte van een groep in de toekomst. Wanneer binnen een groep (bijna) de grens van de zorgzwaarte is bereikt betekent dit niet dat we geen nieuwe leerlingen aannemen. Het betekent wel dat wij in die gevallen altijd toestemming van ouders willen hebben om gegevens van de voorschoolse organisatie en/of school van herkomst op te vragen. Wanneer dit niet mogelijk is gaan wij niet over tot aanmelden, omdat wij dan niet voldoende kunnen bepalen of wij ook de beste plek voor dit kind zijn.
- Is de leerling aan te sturen zijn door de eigen leerkracht en door andere leerkrachten?
- Benodigde hulpmiddelen en de kennis zijn aanwezig in het team of het moet mogelijk zijn deze in te kopen. Ten aanzien van specifieke beperkingen van een leerling (visueel, lichamelijk, verstandelijk, gedragsmatig) is een eigen afweging nodig.
- Ouders moeten in woord en daad vertrouwen hebben in school en hun aanpak, kennis en expertise.

Mochten we concluderen dat de grenzen van de ondersteuning bereikt zijn, wordt de leerling (met toestemming van ouders/verzorgers) altijd in het expertiseteam besproken. In het geval dat ouders niet akkoord gaan met advies van school en expertiseteam, zal de trajectbegeleider van ons Samenwerkingsverband worden ingeschakeld. Uiteindelijk beschrijft de school (directeur, IB-er en team in overleg met het expertiseteam) de mate van ondersteuning (hoeveelheid, frequentie, inzet middelen, mensen en materialen) die we een leerling kunnen bieden. Ouders geven hier akkoord op of we gaan samen op zoek naar een school die beter kan voorzien in de onderwijsbehoefte van de leerling. In het kwaliteitszorgplan staat dit traject volledig uitgewerkt.

• Passend onderwijs

Alle leerlingen moeten een plek krijgen op een school die past bij hun kwaliteiten en mogelijkheden. Dit heet Passend onderwijs. Om te voorkomen dat kinderen tussen wal en schip vallen, hebben schoolbesturen zorgplicht: de verplichting om ervoor te zorgen dat iedere leerling passend onderwijs krijgt. Om elk kind een passende onderwijsplek te bieden, werken scholen samen in regionale samenwerkingsverbanden. In het kader van Passend onderwijs werken we nauw samen met andere scholen binnen ons samenwerkingsverband 2305 (Samenwerkingsverband 2305PO, Contactpersoon: Henk Keesenberg, info@2305po.nl). Alle informatie over Passend onderwijs in onze regio is te vinden op de website www.catent.nl. Wij zien het als onze opdracht om leerlingen met een ondersteuningsbehoefte in de thuisnabije omgeving onderwijs te bieden. Tijdens de intake voorafgaand aan de plaatsing verkennen we samen met ouders de onderwijsbehoefte van het kind. De mate van de beperking in relatie tot het lerend vermogen zijn hierbij belangrijke beslissers. Wij willen hierbij denken in kansen en mogelijkheden. Tijdens de intake, of later in de schoolloopbaan, kan blijken dat de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte groter is dan wat onze school (met ondersteuning van het expertiseteam van Catent of andere ketenpartners) kan bieden. Zie hiervoor ook grenzen aan de zorg. Wanneer dit het geval is gaan wij samen met ouders op zoek naar een passende school. Argumenten die meewegen in de beoordeling van het kunnen voldoen aan de onderwijs- en zorgbehoefte bij kinderen die een "zeer intensief" onderwijs arrangement nodig hebben:

- capaciteit van de groep qua onderwijsbehoefte en zorgzwaarte
- mate van verzorging, zelfredzaamheid en/of afhankelijkheid van de leerling
- het kunnen waarborgen van kwalitatief en kwantitatief goed onderwijs op individueel-, groeps- en schoolniveau
- veiligheid van medeleerlingen, leraren en leerling zelf
- benodigde materiële hulpmiddelen en menselijke ondersteuning
- mate waarin de school kan terugvallen op de hulp van de ouders van het kind? (pre-teaching, herhaling, in geval van nood: het kind ophalen van school, evt. begeleiden bij een excursie.)

Bijlage 3. Aanvulling school ondersteuningsprofiel de Kubus

In dit hoofdstuk beschrijven wij het ondersteuningsprofiel van de Kubus. Ons ondersteuningsprofiel is een onderdeel van onze kwaliteitszorg en is een aanvulling op ons kwaliteitszorgplan. Beide documenten kunnen dan ook niet los van elkaar gezien worden. We beschrijven in dit ondersteuningsprofiel waar de school intern grenzen ervaart en hoe ver de school kan gaan met externe ondersteuning. In dit ondersteuningsprofiel komen aan de orde: de kengetallen en de zorgzwaarte van onze school.

Het kwaliteitszorgplan in combinatie met het ondersteuningsprofiel geven voldoende inzicht in onze sterke en zwakke kanten, en tevens in onze mogelijke verbeterpunten.

Op de Kubus willen wij plaats bieden aan iedereen die binnen ons onderwijs de mogelijkheden heeft om te groeien. Niet wat onderscheidt, maar wat verbindt is belangrijk. Dit houdt in dat we binnen ons onderwijs waar mogelijk rekening houden met de behoeften en talenten van elk kind. We leren kinderen om talenten te laten zien, te herkennen en te erkennen. Onze school wil een oefenplaats zijn voor de kinderen om te leren samenleven. We zijn hierin ambitieus.

• Beschrijving leerling populatie t.a.v. ondersteuning

OEC de Kubus staat in Wijkthmen en is een kleine school met vooral een functie voor leerlingen uit de directe omgeving. Zwolle ligt dichtbij, maar het verschil tussen platteland en stad is voor veel leerlingen en ouders erg groot. Ouders zijn relatief hoog opgeleid en betrokken bij het leren en leven van hun kinderen. Er zijn weinig verschillen in normen en waarden tussen school en thuis, waardoor de leerlingen zich makkelijk schikken naar de normen op school. We lopen er wel tegen aan dat er in onze ogen niet altijd voldoende geëist wordt van de kinderen gericht op doorzetten en ook minder leuke taken afronden. Lastige taken worden afgezwakt waardoor kinderen hier erg nonchalant mee omgaan, hierdoor minder zelfinzicht creëren en de oorzaken van opbrengsten snel buiten zichzelf leggen. De kinderen worden veelal democratisch opgevoed. Op school moeten zij soms nog leren dat beslissingen niet altijd democratisch genomen worden. Niet iedereen kan altijd meebeslissen. We hebben relatief kleine groepen, waardoor leerlingen veel met oudere en jongere leerlingen in aanraking komen, maar niet altijd aansluiting vinden bij leeftijdgenoten. Door een relatief homogene populatie is er weinig input van andere meningen en zienswijzen.

De schoolweging van de Kubus is 29,5. Dit houdt in dat we een gemiddelde school zijn en we dus ook mogen verwachten dat we de landelijk gestelde gemiddeldes behalen. Het spreidingsgetal in is gesteld op 4,2. Dit houdt in dat onze leerling populatie erg homogeen is. Dat we binnen de groepen niet te maken hebben met grote verschillen. Een aantal kinderen heeft een plan gericht op werkhouding en/of sociaal emotionele ontwikkeling. Een enkeling heeft nog een plan gericht op de cognitieve ontwikkeling. We hebben ons als doel gesteld dat 50% van de leerlingen in groep 6 de E toetsen op- of boven 1F niveau scoren. Eind groep 8 heeft 98% van de leerlingen bij de Cito eindtoets 1F behaald en 60% scoort op- of boven 1S en 2F niveau. Meer specifiek betekent dit voor ons voor lezen 100% 1F en 75% 2F; voor taalverzorging 100% 1F en 50% 2F; en voor rekenen 95% 1F en 50% 2F.

Wat betekent dit voor ons onderwijs? Wij bereiden de kinderen voor op samenleven in de maatschappij. Wij zetten sterk in op lezen, rekenen, spelling en taal. Zonder kennis van deze vakken kunnen onze leerlingen geen volwaardig deelnemer zijn aan de maatschappij. Wij stellen hoge eisen aan de kinderen. We bespreken de "kuil der moeite" en begeleiden de kinderen bij het omgaan met situaties waar ze onderuit kunnen en mogen gaan. Vorming van de algemene ontwikkeling is een vanzelfsprekend onderdeel van ons onderwijs. Wij willen leerlingen sterk maken in het aangaan van relaties, ook met anders denkenden. Wij willen dat onze leerlingen autonoom keuzes kunnen maken, maar het ook accepteren als dat niet kan. Wij leren onze leerlingen expliciet om autonoom keuzes te maken, ter bevordering van hun zelfstandig werken, verwerken en leren. Dit vraagt een veilige basis (relatie) en het aanleren van handvatten (competentie). We besteden veel tijd aan (begrijpend)lezen en

taalbeschouwing en persoonsvorming. Wij betrekken ouders bij ons onderwijs; door huiswerk mee te geven en door met ouders in gesprek te gaan over onderwijskundige, opvoedkundige en maatschappelijke thema's.

We beschrijven per leerling een ambitie per schooljaar. Daarbij brengen wij mogelijke knelpunten gericht op zorgzwaarte en ondersteuning in kaart. Wij bespreken deze kengetallen en op basis daarvan bepalen we elk jaar opnieuw, in combinatie met het werkverdelingsplan, de zorgzwaarte en ondersteuning per groep. Daarbij kijken we of we aan de grenzen van onze zorg zitten of dat er nog ruimte is voor nieuwe kinderen om in te stromen. Wij vinden het belangrijk om ons handelen te verantwoorden. Met het oog op de privacy van onze leerlingen zijn deze kengetallen met de ondersteuning en zorgzwaarte alleen in te zien op school.

Opvallend is dat de kinderen de afgelopen jaren op de eindtoets niet scoren zoals verwacht. Onze tussenopbrengsten zijn goed. De kinderen ontwikkelen zich zoals verwacht, alleen bij de eindtoets scoren een aantal kinderen (veel) lager dan verwacht. In sommige individuele gevallen is dit te verklaren door een onderliggend probleem waarbij een OPP opgesteld. Dan sluit bijvoorbeeld de vraagstelling en de setting bij de afname van de eindtoets niet aan bij wat het kind nodig heeft en dus kent. Wij gebruiken dan onze eigen gegevens bij de verwijzing en de verantwoording. Echter een deel kunnen we niet verklaren. Is er sprake van zenuwen voor de toets? Wordt er te makkelijk gedacht over de toets? Bereiden we de kinderen niet voldoende voor op de toets? Dit zijn vragen die we al 3 jaar aan het verkennen zijn. We hebben een nieuwe rekenmethode geïmplementeerd, de kinderen maken oefencito's, we gaan in eenzelfde setting zitten om bekend te raken met de afname, we volgen sinds 2021 de ontwikkeling van taalverzorging. We hebben echter nog geen verklaring kunnen vinden waarom de kinderen met de eindtoets niet volgens verwachting scoren. Dit is de hulpvraag die we laten onderzoeken tijdens een interne audit in november 2021.

• Professionalisering:

Op de Kubus hebben we een professioneel team. Iedereen is bereid om te leren met en van elkaar. Het MT voert groeps- en flietsbezoeken uit, er vindt collegiale consultatie plaats en er wordt beeldcoaching ingezet voor alle teamleden. De leraren zijn op dit moment bezig met het ontwikkelen van hun eigen specialismen. Wij zien het als onze gezamenlijke verantwoordelijkheid tijdens het leren van en met elkaar om invulling te geven aan specifieke hulpvragen van leerlingen en/of leraren. De afgelopen jaren hebben we ingezet op het vergroten van onze didactische vaardigheden en het waarborgen van een doorgaande lijn op het gebied van aanbod, zorg en begeleiding. Daarnaast zorgen we ervoor dat alle groep 2 leerlingen logopedisch gescreend worden i.v.m. de taal/spraak problematiek die wij ervaren. Wij bieden ouders de gelegenheid om op school (ook onder schooltijd) van de logopedist gebruik te maken.

De Kubus is een kleine school met 70 leerlingen en 4 groepen. Met weinig mensen maken wij de school en iedereen is verantwoordelijk voor het onderwijs aan onze leerlingen. Mogelijk aanvullende ondersteuning en kennis is dan ook niet de verantwoordelijkheid van 1 persoon. Zorg en kennis wordt met elkaar gedeeld om breed draagvlak te creëren en te zorgen voor continuïteit. Het blijft van belang dat we de juiste wegen kennen naar aanvullende zorg en kennis. Hiervoor verwijzen we naar ons schoolplan en jaarplan.

In 2021 gaan wij:

- het vastgestelde beleid borgen
- scholing volgen gericht op neuro-motorische rijpheid, begrijpend luisteren/lezen en uitvoeren van collegiale consultatie (alsook een interne audit)
- één collega volgt de master Passend meesterschap
- workshops organiseren voor ouders
- een pedagogisch-didactisch plan opstellen voor een doorgaande ontwikkeling van 0 t/m 13 jaar met als doel een kindcentrum realiseren in Wijthmen

• Grenzen aan de ondersteuning

Er zijn plannen voor nieuwbouw in Wijthmen. Het leerlingaantal gaat de komende 10 jaar mogelijk verdubbelen (bron Verus). Daarom is het goed om nu vast de grenzen van onze ondersteuning te verkennen. Wat betekent dit voor onze uitgangspunten? Hoe kunnen wij ons voorbereiden en met dit dilemma omgaan? Uiteindelijk beschrijven we in ons kwaliteitszorgplan wat kunnen en willen doen aan het verleggen van de ondersteuningsgrenzen.

Analyse van de huidige situatie

- We hebben het afgelopen jaar sterk ingezet op het vergroten van de vaardigheden van onze leraren. Ook zijn er door diverse (externe) partijen klassenbezoeken afgelegd en hebben alle collega's meegedaan met een beeldcoach traject. Zie hiervoor ook ons personeelsbeleid. Je kunt dus zeggen dat de leraren zich blijvend ontwikkelen. We weten dat we als school steeds beter zijn geworden in goed onderwijs geven. We weten dat we onze leerlingen via onze analyses op meerdere niveaus veel beter volgen en we zijn meer gericht op het formuleren van doelen voor iedere leerling. We kunnen met ons onderwijs o.a. door groepsdoorbroken te werken nog beter aansluiten en zorg dragen voor een ononderbroken ontwikkeling. Jaarlijks brengen wij de ruimte voor ondersteuning in kaart aan de hand van de kengetallen.

- We kunnen in voldoende mate passend onderwijs bieden. Onze school heeft ervaring in het begeleiden van kinderen met een eigen leerlijn. Ook hebben we verschillende ervaringen met kinderen met gedragsproblematiek. Deze kinderen hebben over het algemeen bij ons op school een plezierige schooltijd gehad, vanwege de kleinschaligheid, begrip en verdraagzaamheid van onze leerlingen onderling en het plezierige pedagogisch klimaat. Dit gaat soms wel ten koste van de tijd en aandacht die wij kunnen geven aan de gemiddelde en bovengemiddelde leerling. Dat ervaren wij als niet wenselijk en dit kan maken dat wij grenzen aan de ondersteuning ervaren. Jaarlijks brengen wij op basis van de kengetallen de zorgzwaarte in kaart.

- Af en toe, om verschillende redenen, is er bij een leerling sprake van een complexe thuissituatie. Wij weten goed de weg te vinden naar deze externe hulp.

Het doel van grenzen aan de zorg

Ondanks onze goede ondersteuningsstructuur kunnen wij ons voorstellen dat er op enig moment een spanningsveld ontstaat tussen de benodigde inzet en de haalbaarheid. Met andere woorden dat we tegen de grenzen van onze ondersteuning aan lopen. Ons uitgangspunt blijft gehandhaafd: we willen onze leerlingen zo thuisnabij onderwijs bieden, maar binnen verantwoorde grenzen. Of de Kubus de passende plek is voor een bepaalde leerling, is een vraag die goed is om te stellen. Het beantwoorden van deze vraag is lastig, maar wel belangrijk om te proberen.

Ons doel is het maken van een lijst met criteria die de grenzen aan onze ondersteuning inzichtelijk en meetbaar maken. Deze lijst gebruiken we in situaties waarin we op de grens komen te zitten. Deze handreiking kan dan helpen om het besluit uit de emotie te halen en na een uitgebreid gesprek deze criteria langs te lopen. Samen met de input uit het expertiseteam, ouders, leerkrachten, intern begeleider en directie kan dan de keuze weloverwogen gemaakt worden. We zijn ons hierbij bewust van het feit, dat het altijd een lastige afweging blijft en dat emoties een belangrijke rol spelen.

De rol van de ouders in dit proces is heel belangrijk. Wij vinden het van groot belang om ouders goed mee te nemen in het proces hoe het met hun zoon of dochter gaat op de Kubus. Juist wanneer een leerling veel extra leer- en/of gedragsondersteuning nodig heeft, is commitment van de ouders aan de school belangrijk. Loyaal zijn naar de leerkrachten en loyaal zijn naar de ouders geeft de leerling immers duidelijkheid. De school heeft echter ook een eigen verantwoordelijkheid naar de andere leerlingen, de groep en de leerkrachten om de draagkracht van de zorg goed aan te geven.

Ontwikkeling van criteria:

Er zijn vier partijen betrokken:

- De leerling met een extra ondersteuningsbehoefte
- De groep/ de andere leerlingen en de leerkracht
- De school
- De ouders

- Ten aanzien van de leerling: Dit betreft altijd leerlingen, voor wie we in samenwerking met het expertiseteam op basis van onderzoek al een specifieke aanpak hebben ontwikkeld. Iedere leerling krijgt de (basis)ondersteuning die het nodig heeft bij ons op school. Toch zien wij bij een klein aantal van onze leerlingen dat dit niet genoeg is. Meer specifiek kan dit ontstaan wanneer een kind zich onvoldoende ontwikkelt en/of nauwelijks groei laat zien. Of wanneer een kind zich niet meer fijn voelt bij ons op school. Ook kan dit ontstaan wanneer de zorgzwaarte in de groep al is bereikt (of als er signalen zijn dat deze in de nabije toekomst met de zittende leerlingen bereikt gaat worden) en we het kind onvoldoende ondersteuning kunnen bieden om zorg te dragen voor een ononderbroken ontwikkeling. Ook kan dit ontstaan wanneer het kind structureel grensoverschrijdend gedrag (zie ons omgangsprotocol) laat zien. In al deze gevallen is het nodig om als school met de ouders goed te kijken of de Kubus nog wel de juiste plaats is. Heeft hij/zij op een andere school meer mogelijkheden en kansen?

- Ten aanzien van de groep, de andere leerlingen en/of de leerkracht: De groep en de andere leerlingen hebben recht op voldoende aandacht van de leerkracht en hebben recht op basiszorg, rust en structuur waarin leerlingen fijn kunnen werken. Het kan zo zijn, dat een leerling gedurende langere tijd structureel veel aandacht vraagt van de leerkracht en dat dit ten koste gaat van de tijd aan de andere leerlingen. Wij hebben bepaald dat kinderen met een arrangement, een plan van aanpak of een OPP een zorggewicht van 1 krijgen. Kinderen die begeleid worden door een externe partij, waarbij er ook veel tijd en betrokkenheid van de groepsleerkracht wordt gevraagd, krijgen het zorggewicht van 0,5.

Het kan ook zo zijn, dat leerlingen zich in de groep niet meer veilig voelen omdat een klasgenoot onveilig en intimiderend gedrag laat zien. Voorbeelden hiervan zijn: bedreigende taal, agressief gedrag in woord en gebaar of explosief en onvoorspelbaar gedrag. Als dit gedrag zich vaker voordoet binnen de school of de schoolomgeving, dan heeft de school de verantwoordelijkheid om zich af te vragen of de ondersteuning, begeleiding van en onderwijs aan deze leerling op de Kubus nog wel passend is.

- Ten aanzien van de school: Iedere leerkracht bij ons op de Kubus is startbekwaam. Hij/zij heeft voldoende vaardigheden en competenties in huis om met meerdere niveaus in één groep om te kunnen gaan, en ook om een leerling met bijzonder gedrag aan te sturen. Is er extra begeleiding nodig voor de (startende) leerkracht, dan kan dit in het kader van het protocol begeleiding startende leraren (Catent) worden gerealiseerd door het aanvragen van o.a. beeldcoaching of een andere manier van begeleiding. Ook kan het expertiseteam van Catent de leraar ondersteunen indien nodig. School en de leerkrachten geven het goede voorbeeld aan de leerlingen, dat alle leerlingen erbij horen. Onze taak hierin is belangrijk.

- Ten aanzien van de ouders/verzorgers: Ouders/verzorgers hebben een grote rol juist met betrekking tot de aanpak en begeleiding van een leerling die extra ondersteuning – Passend Onderwijs – nodig heeft. Ze worden vanaf het begin betrokken bij de keuzes en samen optrekken is heel belangrijk. Het is van belang dat de driehoek leerling, ouders en school intact is en blijft. We hebben gemerkt dat het in de begeleiding van een kind niet fijn is, als ouders geen vertrouwen (meer) hebben in de school. Het is belangrijk om te erkennen dat het dan kan betekenen dat de grens van onze zorg bereikt is.

We hebben (redelijk meetbare/zichtbare) aspecten en stellingen geformuleerd die òf de zorgleerling betreffen, òf de andere leerlingen/de groep òf de school en de ondersteuning betreffen. Let op: Het is geen checklist. Het is een lijst met aspecten die het denkproces kaderen. Ieder aspect kan in zichzelf de grens betekenen. Met name het welbevinden van alle leerlingen, onveiligheid voor de groep, structureel grensoverschrijdend gedrag en niet goed corrigeerbaar door andere leerkrachten zijn belangrijke aspecten, die doorslaggevend kunnen zijn.

Hoe komen we aan de data om goed naar een leerling of de groep te kijken?

Welbevinden meten we via Zien vragenlijsten en kindgesprekken. Ouders en leerkrachten doen observaties en gaan met deze leerling/hun kind om en hebben dus data=ervaringen die meegenomen kunnen worden. De voortgang kan gemeten worden via de toetsen en het leerlingvolgsysteem die wij analyseren. Observaties en evaluaties over het leerproces maken ook veel duidelijk. Deze worden gedaan door de groepsleerkracht, de intern begeleider of de directeur. Eventuele incidenten leggen wij vast in Parnassys en de verslagen samen geven duidelijkheid of het gedrag incidenteel is of vaker voorkomt en dus een patroon is.

• Aspecten met betrekking tot de grenzen van de ondersteuning

- De groei van de leerling. Wij spreken van onvoldoende groei wanneer de leerling op 2 of meer vakgebieden 10 maanden achterstand heeft en/of een langere periode minder dan 5 DLE groei per jaar laat zien. Is de Kubus de beste school voor dit kind gericht op een ononderbroken ontwikkeling?
- Het welbevinden van de leerling op school (let wel: sommige leerlingen vinden het op iedere school niet fijn). Is de Kubus de beste school voor dit kind gericht op een optimale, veilige leeromgeving?
- Signalen gericht op de toekomst (ontwikkelingsperspectief, groepsvorming, thuissituatie, schoolsituatie).
- Invloed van het gedrag op de leerling zelf, de medeleerlingen en/of de leerkracht.
- Impact van de hulp op de groep en andere leerlingen. Is hulp binnen de groep eventueel met arrangement haalbaar en reëel en gaat niet ten koste van de andere leerlingen? In een onderbouw- en/of een middenbouw groep is een totaal van 5 de grens van de zorgzwaarte die wij als school in de groep kunnen opvangen. In een bovenbouw groep is een totaal van 6 de grens van de zorgzwaarte. Dit verschil hanteren we, omdat kinderen in de bovenbouw vaak al langer een plan van aanpak of OPP hebben en dat we zien dat er minder gesprekken en administratie nodig is omdat dingen lopen. Omdat wij werken in combinatiegroepen en de samenstelling van de groep per jaar kan verschillen kijken wij bij nieuwe aanmeldingen, waarbij sprake is van een zorgvraag, ook altijd naar de zorgzwaarte van een groep in de toekomst. Wanneer binnen een groep de grens van de zorgzwaarte (bijna) is bereikt betekent dit niet dat we geen nieuwe leerlingen aannemen. Het betekent wel dat wij in die gevallen altijd toestemming van ouders willen hebben om gegevens van de voorschoolse organisatie en/of school van herkomst op te vragen. Wanneer dit niet mogelijk is gaan wij niet over tot aanmelden, omdat wij dan niet voldoende kunnen bepalen of wij ook de beste plek voor dit kind zijn.
- Is de leerling aan te sturen door de eigen leerkracht en door andere leerkrachten?
- Benodigde hulpmiddelen en de kennis zijn aanwezig in het team of het moet mogelijk zijn deze in te kopen. Ten aanzien van specifieke beperkingen van een leerling (visueel, lichamelijk, verstandelijk, gedragsmatig) is een eigen afweging nodig.
- Ouders moeten in woord en daad vertrouwen hebben in school en hun aanpak, kennis en expertise.

Mochten we concluderen dat de grenzen van de ondersteuning bereikt zijn, wordt de leerling (met toestemming van ouders/verzorgers) altijd in het expertiseteam besproken. In het geval dat ouders niet akkoord gaan met advies van school en expertiseteam, zal de trajectbegeleider van ons Samenwerkingsverband worden ingeschakeld. Uiteindelijk beschrijft de school (directeur, IB-er en team in overleg met het expertiseteam) de mate van ondersteuning (hoeveelheid, frequentie, inzet middelen, mensen en materialen) die we een leerling kunnen bieden. Ouders geven hier akkoord op of we gaan samen op zoek naar een school die beter kan voorzien in de onderwijsbehoefte van de leerling. In het kwaliteitszorgplan staat dit traject volledig uitgewerkt.

• Passend onderwijs

Alle leerlingen moeten een plek krijgen op een school die past bij hun kwaliteiten en mogelijkheden. Dit heet Passend onderwijs. Om te voorkomen dat kinderen tussen wal en schip vallen, hebben schoolbesturen zorgplicht: de verplichting om ervoor te zorgen dat iedere leerling passend onderwijs krijgt. Om elk kind een passende onderwijsplek te bieden, werken scholen samen in regionale samenwerkingsverbanden. In het kader van Passend onderwijs werken we nauw samen met andere scholen binnen ons samenwerkingsverband 2305 (Samenwerkingsverband 2305PO, Contactpersoon: Henk Keesenberg, info@2305po.nl). Alle informatie over Passend onderwijs in onze regio is te vinden op de website www.catent.nl. Wij zien het als onze opdracht om leerlingen met een ondersteuningsbehoefte in de thuisnabije omgeving onderwijs te bieden. Tijdens de intake voorafgaand aan de plaatsing verkennen we samen met ouders de onderwijsbehoefte van het kind. De mate van de beperking in relatie tot het lerend vermogen zijn hierbij belangrijke beslissers. Wij willen hierbij denken in kansen en mogelijkheden. Tijdens de intake, of later in de schoolloopbaan, kan blijken dat de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte groter is dan wat onze school (met ondersteuning van het expertiseteam van Catent of andere ketenpartners) kan bieden. Zie hiervoor ook grenzen aan de zorg. Wanneer dit het geval is gaan wij samen met ouders op zoek naar een passende school. Argumenten die meewegen in de beoordeling van het kunnen voldoen aan de onderwijs- en zorgbehoefte bij kinderen die een "zeer intensief" onderwijs arrangement nodig hebben:

- capaciteit van de groep qua onderwijsbehoefte en zorgzwaarte
- mate van verzorging, zelfredzaamheid en/of afhankelijkheid van de leerling
- het kunnen waarborgen van kwalitatief en kwantitatief goed onderwijs op individueel-, groeps- en schoolniveau
- veiligheid van medeleerlingen, leraren en leerling zelf
- benodigde materiële hulpmiddelen en menselijke ondersteuning
- mate waarin de school kan terugvallen op de hulp van de ouders van het kind? (pre-teaching, herhaling, in geval van nood: het kind ophalen van school, evt. begeleiden bij een excursie.)